

P.Z.E. br. 119

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/25-01/7

URBROJ: 65-25-2

Zagreb, 27. siječnja 2025.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljskim potporama, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 24. siječnja 2025. godine uz prijedlog da se sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra demografije i useljeništa Ivana Šipića i državnu tajnicu Željku Josić, dr. med.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/24-01/92
URBROJ: 50301-28/23-25-3

Zagreb, 24. siječnja 2025.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljskim potporama, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172., 204. i 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljskim potporama, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra demografije i useljništva Ivana Šipića i državnu tajnicu Željku Josić, dr. med.

 2
PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1., a u vezi s člancima 57. i 63. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Zakon o rodiljnim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 152/22.; u daljnjem tekstu: Zakon), temeljni je propis kojim se uređuju prava roditelja i njemu izjednačenih osoba koje se brinu o djetetu na vremenske i novčane potpore, uvjeti i način njihova ostvarivanja i financiranja. Osnovna namjena Zakona je zaštita materinstva, njega i podizanje novorođenog djeteta, ravnopravna podjela prava i obveza skrbi između oba roditelja te usklađivanje obiteljskog i poslovnog života.

Sadašnje i očekivane demografske promjene iziskuju osmišljavanje različitih mjera podrške obitelji posebice na području obiteljske politike koje će se usmjeriti na stvaranje poticajnog okruženja za obitelj i djecu s posebnim naglaskom na usklađivanje poslovnog, obiteljskog i privatnog života, a u skladu s demografskim izazovima.

Rodiljne i roditeljske potpore, kao jedan od osnovnih instrumenata obiteljske politike, novčane su i vremenske potpore s nekoliko važnih ciljeva. One omogućuju roditeljima pružanje adekvatne brige o djeci od njihove najranije dobi i ostvarivanje ravnoteže između poslovnog i obiteljskog života.

U skladu s Programom Vlade Republike Hrvatske za mandat 2024. – 2028., Prioritet 2. VITALNA HRVATSKA, pod 2.1. Osnaživanje obitelji i podrška mladima predviđene su mjere podizanja novčanih potpora iz sustava rodiljnih i roditeljskih potpora i to: udvostručenje jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete, povećanje novčane naknade za korištenje prava na roditeljski dopust zaposlenih i samozaposlenih roditelja te povećanje naknade za nezaposlene korisnike i korisnike izvan sustava rada (nezaposlene majke). Isto tako, predviđena je mjera udvostručenja trajanja plaćenog oćinskog dopusta na 20, odnosno 30 radnih dana.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 85/22.), koji je stupio na snagu 1. kolovoza 2022., u skladu sa ciljevima Direktive 2019/1158 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i pružatelja skrbi i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2010/18/EU uvedeno je pravo na oćinski dopust te su osigurane daljnje pretpostavke kojima se omogućava fleksibilnost u korištenju postojećih i uvođenje novih prava.

Navedenim izmjenama i dopunama je povećan i najviši (maksimalni) iznos naknade plaće koja se isplaćuje za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust za zaposlene i samozaposlene roditelje, za prvih šest mjeseci ako to pravo koristi jedan roditelj ili prvih osam mjeseci ako koriste oba roditelja, i to na način da naknada plaće ne može iznositi više od 225,5 % proračunske osnovice.

Povećana je i naknada plaće za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust zaposlenog ili samozaposlenog roditelja kao prava na rad s polovicom punog radnog vremena s ranijih 70 % na 110 % proračunske osnovice. Navedenom izmjenom obuhvaćeno je pravo na korištenje roditeljskog dopusta kao prava na rad s polovicom punog radnog vremena (za prvo i drugo rođeno dijete te za blizance, treće ili svako sljedeće dijete).

Istim Zakonom, u okviru izmjena i dopuna, uređene su i definirane druge pretpostavke kojima je omogućeno povoljnije korištenje prava na roditeljski dopust. Uvođenjem fleksibilnih načina korištenja postojećih prava omogućeno je roditeljima da prava koriste u skladu sa svojim potrebama i potrebama djece kako bi se osiguralo primjereno vrijeme za brigu o djetetu poslije njegova rođenja te tijekom njegove najranije dobi. Naprijed navedeno, kao i uvođenje novog prava na očinski dopust dodatno je pridonijelo motiviranju očeva da u većoj mjeri koriste pravo na roditeljski dopust, osobito neprenosivi dio roditeljskog dopusta te mogućnosti korištenja prava na dopust kao rada s polovicom punog radnog vremena, a sve s ciljem većeg uključivanja očeva na sudjelovanje u ranom odgoju djece.

Zakonom o roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 152/22.) učinjen je daljnji iskorak u cilju povećanja materijalnih prava pojedinih skupina zaposlenih i samozaposlenih roditelja sa tadašnjih 70 % proračunske osnovice na 125 % proračunske osnovice: novčana naknada roditeljima djeteta s težim smetnjama u razvoju za vrijeme korištenja prava na dopust za njegu djeteta do navršene osme godine djetetova života; novčana naknada za vrijeme prava na rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta do treće godine života djeteta; novčane naknade roditelja koji koriste roditeljski dopust u trajanju od 30 mjeseci, za rođene blizance, treće i svako sljedeće dijete; naknada plaće u slučajevima u kojima roditelj ne ispunjava zakonom propisani uvjet staža osiguranja i drugo. Uvedeno je i novo pravo na dopust drugog posvojitelja po uzoru na očinski dopust.

U razdoblju od stupanja na snagu navedenih zakona postignut je cilj zbog kojeg se pristupilo njegovoj izradi, a to je podizanje socijalne sigurnosti obitelji s djecom, kroz povećanje visine naknade plaće ili novčane naknade za vrijeme korištenja dopusta, čime su ostvareni uvjeti za unapređenje materijalnog položaja obitelji s novorođenom djecom odnosno ublažen financijski teret zaposlenih i samozaposlenih roditelja.

Međutim, unatoč poduzetim zakonodavnim aktivnostima u prethodnom razdoblju kojima su se višekratno povećavale novčane potpore, potrebno je sukladno proračunskim uvjetima, zakonskim promjenama obuhvatiti i na odgovarajući način urediti visine novčanih potpora svih skupina korisnika u cilju dodatnog jačanja standarda i kvalitete života obitelji s djecom, a uslijed povećanja životnih troškova potaknutih roditeljstvom.

I nadalje je jedan od prioritetnih ciljeva veće uključivanje roditelja u korištenje roditeljskog dopusta te ravnopravnija raspodjela skrbi o djeci u najranijoj dobi od strane oba roditelja, s naglaskom na jače uključivanje očeva, a posebice imajući u vidu da su neki od razloga nedovoljnog korištenja ovog prava nedovoljno visoke naknade plaće.

Povećanje novčanih potpora zaposlenih roditelja te podizanje maksimalnog iznosa naknade za roditeljski dopust važno je kako bi se omogućila ravnomjernija podjela prava između oba roditelja, što može imati višestruke koristi za roditelje i položaj majki na tržištu rada, ali i novorođeno dijete. Dostupnost ovih potpora u dovoljno izdašnim iznosima trebala bi potaknuti zaposlene roditelje na lakše odlučivanje potencijalnih roditelja na zasnivanje i proširivanje obitelji, polazeći od toga da korištenje dopusta često rezultira gubitkom jednog dijela dohotka za obitelj i da će roditelji koristiti pravo na roditeljski dopust samo ako je primjereno plaćen.

Nastavno na zakonske izmjene kojima je uvedeno pravo na očinski dopust ocjenjuje se potrebnim osigurati zakonske pretpostavke kojima će se produžiti odnosno udvostručiti trajanje očinskog dopusta te dopusta drugog posvojitelja.

Uz navedeno, ocijenjena je potreba povećanja jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete na način da se visina ove potpore udvostruči.

Istovremeno, potrebno je povećati i druge naknade, posebice za roditelje djece s teškoćama u razvoju koji se suočavaju s brojnim izazovima, odnosno djece kojima je potrebna pojačana njega do određenih godina njihova života, ali i na roditelje koji skrbe o više djece jer su izloženi izazovima financijske prirode te onima vezanim uz organizaciju vremena, obavljanja odgojne uloge, zdravstvene i drugih oblika skrbi o djetetu.

U skladu s povećanjem visine novčanih naknada za zaposlene i samozaposlene roditelje, istovremeno je potrebno urediti visine novčanih potpora drugih skupina korisnika, prvenstveno roditelja koji ostvaruje drugi dohodak, roditelja poljoprivrednika i nezaposlenog roditelja te roditelja izvan sustava rada.

Ocjenjuje se da će predložena normativna rješenja kojima se predviđa povećanje materijalnih prava proizvesti značajan pozitivan socijalni učinak kroz poboljšanje statusa budućih korisnika koji će to pravo moći ostvariti (djeca, obitelji, zaposleni i samozaposleni korisnici prava, nezaposleni korisnici, izvan sustava rada i drugi korisnici iz Zakona).

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom te posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Ovim normativnim rješenjem definirat će se zakonske pretpostavke za povećanje materijalnih prava odnosno unaprjeđenje prava svih skupina korisnika iz sustava roditeljskih i roditeljskih potpora.

Predloženim rješenjem udvostručuje se visina jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete za sve skupine korisnika sa sadašnjih 309,01 na 618,02 eura.

Prema predloženom rješenju propisuje se da novčane potpore svih skupina korisnika ne mogu iznositi manje od 114 % proračunske osnovice (503,24 eura) umjesto ranijih 70 % proračunske osnovice (309,01 eura).

Prema predloženom rješenju povećava se iznos novčane potpore za zaposlene i samozaposlene korisnike za vrijeme korištenja:

- prava na roditeljski dopust za prvih šest mjeseci ako to pravo koristi jedan roditelj, ili prvih osam mjeseci ako to pravo koriste oba roditelja, na način da se maksimalni iznos naknade plaće povećava sa 225,5 % proračunske osnovice (995,45 eura) na 680 % proračunske osnovice (3.001,79 eura) mjesečno te se na istovjetan način propisuje i naknada za dopust za slučaj smrti djeteta
- prava na roditeljski dopust koje se koristi u polovici punog radnog vremena u dvostrukom trajanju neiskorištenog roditeljskog dopusta za prvo i drugo rođeno dijete sa 110 % proračunske osnovice (485,58 eura) na 220 % proračunske osnovice mjesečno (971,17 eura)
- prava na rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta sa 125 % proračunske osnovice mjesečno (551,80 eura) na 159 % proračunske osnovice (701,89 eura)
- u slučajevima u kojima zaposleni ili samozaposleni roditelj ne ispunjava zakonom propisani uvjet staža osiguranja (prethodno osiguranje) sa 125 % proračunske osnovice mjesečno (551,80 eura) na 159 % proračunske osnovice mjesečno (701,89 eura)
- za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust ili roditeljski dopust ili rada s polovicom punog radnog vremena ili dopusta za slučaj smrti djeteta osobe na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa; roditelja njegovatelja i osobe koja pruža njegu i pomoć hrvatskom ratnom vojnom invalidu iz Domovinskog rata (koji po toj osnovi imaju priznat status osiguranika iz obveznoga zdravstvenog i mirovinskog osiguranja) sa ranijih 125 % proračunske osnovice mjesečno (551,80 eura) na 159 % proračunske osnovice (701,89 eura)
- pravo na roditeljski dopust u trajanju od 30 mjeseci, za rođene blizance, treće i svako sljedeće dijete (u preostalom dijelu roditeljskog dopusta nakon proteka prvih šest, odnosno osam mjeseci roditeljskog dopusta) te u slučaju smrti djeteta sa ranijih 125 % proračunske osnovice (551,80 eura) na 182 % proračunske osnovice mjesečno (803,42 eura)
- prava na roditeljski dopust u polovici punog radnog vremena koje se koristi u dvostrukom trajanju neiskorištenog roditeljskog dopusta za rođene blizance, treće i svako sljedeće dijete sa ranijih 110 % proračunske osnovice mjesečno (485,58 eura) na 136 % proračunske osnovice mjesečno (600,36 eura)
- prava na dopust za njegu djeteta s teškoćama u razvoju do navršene osme godine djetetova života sa 125 % proračunske osnovice mjesečno (551,80 eura) na 182 % proračunske osnovice (803,42 eura)
- prava propisanih Zakonom na način da novčane naknade ne mogu iznositi manje od 159 % proračunske osnovice (701,89 eura) umjesto 70 % proračunske osnovice (309,01 eura) pod uvjetom rada u punom radnom vremenu.

Prema predloženom rješenju povećava se iznos novčane potpore sa 70 % proračunske osnovice (309,01 eura) na 114 % proračunske osnovice (503,24 eura) za korisnike:

- prava na roditeljski dopust (do navršene prve godine života djeteta) i roditeljsku potporu od rada (do navršene prve godine života djeteta za prvo i drugo rođeno dijete te do treće godine života djeteta za blizance, treće i svako sljedeće dijete) korisnika koji ostvaruje drugi dohodak, roditelja poljoprivrednika i nezaposlenog roditelja te se na istovjetan način propisuje i naknada za slučaj smrti djeteta
- prava na roditeljski dopust (do navršene prve godine života djeteta) i roditeljsku potporu o novorođenom djetetu (do navršene prve godine života djeteta za prvo i drugo rođeno dijete te do treće godine života djeteta za blizance, treće i svako sljedeće dijete)

korisnika izvan sustava rada te se na istovjetan način propisuje i naknada za slučaj smrti djeteta

- na istovjetan način se propisuje i naknada za posvojitelje za korištenje prava na posvojiteljsku poštedu od rada ili posvojiteljsku brigu o djetetu.

Istovremeno, produžuje se vremensko trajanje prava na očinski dopust i dopust drugog posvojitelja na način:

- umjesto sadašnjih deset radnih dana za jedno dijete propisuje se 20 radnih dana odnosno umjesto 15 radnih dana u slučaju rođenja blizanaca, trojki ili istovremenog rođenja više djece propisuje se 30 radnih dana
- umjesto sadašnjih deset radnih dana u slučaju posvojenja jednog djeteta propisuje se 20 radnih dana odnosno umjesto 15 radnih dana u slučaju posvojenja blizanaca ili istodobnog posvojenja dvoje ili više djece ili djeteta koje posvojenjem postaje treće ili svako sljedeće dijete u obitelji ili posvojenja djeteta s teškoćama u razvoju propisuje se 30 radnih dana.

Nadalje, kao rezultat kontinuiranog praćenja i analize učinaka pojedinih odredbi važećeg Zakona utvrđena je potreba za preispitivanje prepreka i nejasnoća u odnosu na primjenu pojedinih prava iz sustava roditeljskih potpora koje je potrebno jasnije i kvalitetnije normativno urediti, odnosno uskladiti s drugim zakonima koji utječu na pojmove i sadržaj propisan Zakonom o roditeljskim potporama. U tom smislu, potrebno je detaljnije urediti prava na udomiteljski dopust u skladu s ciljevima ovog prava i propisa kojim se uređuje udomiteljstvo te istovremeno jasnije propisati način ostvarivanja prava udomitelja, najavu korištenja i prekršajne odredbe. Uz navedeno, predlažu se zakonska rješenja koja će pridonijeti pravilnoj i dosljednoj primjeni prava iz sustava roditeljskih potpora od strane Hrvatskoga zavoda za zdravstveno osiguranje kao provedbenog tijela.

Uz navedeno, predložene zakonske izmjene usmjerene su poticanju demografske obnove i demografskog razvoja Republike Hrvatske, uvažavajući povezanost sustava obiteljskih potpora s ukupnim pronatalitetnim kretanjima i učinkom na održanje i podizanje socijalne sigurnosti obitelji s uzdržavanom djecom.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Dodatna sredstva potrebna za provedbu ovoga Zakona iznose 43.342.573,00 eura u 2025. godini i 7.759.924,00 eura u 2026. godini. Dio dodatnih sredstava potrebnih za provedbu u 2025. godini osigurat će se preraspodjelom unutar razdjela 087 Ministarstvo demografije i useljništva, a razlika sredstva preraspodjelom unutar Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2025. godinu.

Dodatna sredstva potrebna za provedbu Zakona u 2026. godini u iznosu od 7.759.924,00 eura osigurat će se unutar usvojene projekcije Ministarstva demografije i useljništva za 2026. godinu utvrđene Državnim proračunom Republike Hrvatske za 2025. godinu i projekcijama za 2026. i 2027. godinu.

U 2027. godini nije potrebno osigurati dodatna sredstva za provedbu predmetnog Zakona jer su ista osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2025. i projekcijama za 2026. i 2027. godinu na pozicijama Ministarstva demografije i useljništva, aktivnosti A653028 DODATNI RODILJNI DOPUST, RODITELJSKI DOPUST I OPREMA ZA NOVOROĐENO DIJETE.

Nadalje, dodatna sredstva potrebna za provedbu Zakona iz nadležnosti Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje iznose 153.000,00 eura u 2025. godini i 184.000,00 eura godišnje u 2026. i 2027. godini.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovoga Zakona predlaže se po hitnom postupku sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) zbog osobito opravdanih razloga. Naime, predložene mjere predstavljaju izravne potpore obiteljima s novorođenom djecom te će pozitivno utjecati na povećanje ukupne kvalitete života i standarda roditelja i djece. Slijedom navedenoga, potrebno je što prije stvoriti zakonodavni okvir za povećanje materijalnih prava sadašnjih i budućih korisnika prava iz sustava roditeljskih i roditeljskih potpora, kako bi se odredbe Zakona mogle primijeniti s 1. ožujka 2025. Žurna primjena ove mjere je izuzetno važna budući se radi o mjeri iz područja obiteljske i pronatalitetne politike te zbog stvaranja povoljnijeg okruženja i financijskih uvjeta za obitelji s novorođenom djecom.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA

Članak 1.

U Zakonu o roditeljnim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 152/22.), u članku 5. stavku 2. broj: „70“ zamjenjuje se brojem: „114“.

Članak 2.

U članku 8. stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Korisnik prema odredbama ovoga Zakona i pod uvjetima iz ovoga Zakona je i zaposleni ili samozaposleni udomitelj koji obavlja udomiteljstvo sukladno propisima kojima se uređuje udomiteljstvo, pod uvjetom da ima status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju i ako tom djetetu pruža uslugu smještaja.“.

Članak 3.

U članku 9. stavak 7. mijenja se i glasi:

„(7) Korisnik iz članka 8. stavka 5. ovoga Zakona, na temelju izvršnog rješenja nadležnog tijela o smještaju djeteta u udomiteljsku obitelj, ostvaruje pravo na vremenske potpore tijekom korištenja udomiteljskog dopusta, prava na roditeljski dopust, prava na roditeljski dopust kao prava na rad s polovicom punog radnog vremena, prava na rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta te prava na dopust ili prava na rad s polovicom punog radnog vremena za njegu djeteta s teškoćama u razvoju.“.

Članak 4.

U članku 16. stavku 1. podstavku 1. riječ: „deset“ zamjenjuju se brojem: „20“ , a u podstavku 2. broj: „15“ zamjenjuje se brojem: „30“.

Članak 5.

U članku 21. stavku 1. iza riječi „smrti djeteta“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „a najduže do isteka osme godine od dana rođenja djeteta.“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na zaposlenog i samozaposlenog oca djeteta koji je u trenutku smrti djeteta u korištenju roditeljskog ili roditeljskog dopusta.“.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Zaposleni ili samozaposleni otac koji u slučaju rođenja mrtvog djeteta nije započeo koristiti očinski dopust ili ako dijete umre prije nego što je protekao očinski dopust ili prije nego što je započeo koristiti očinski dopust, ima pravo na očinski dopust odnosno ima pravo nastaviti koristiti pravo na očinski dopust u preostalom trajanju najkasnije do isteka šest mjeseci od

rođenja djeteta, s time da pravo koristi računajući od idućeg dana od dana rođenja mrtvog djeteta odnosno od dana smrti djeteta.“.

Članak 6.

U članku 32. stavku 3. broj: „225,5“ zamjenjuje se brojem: „680”.

U stavku 4. broj: „110“ zamjenjuje se brojem: „220“.

U stavku 5. broj: „125“ zamjenjuje se brojem: „159”.

U stavku 6. broj: „225,5“ zamjenjuje se brojem: „680”.

U stavku 8. broj: „125“ zamjenjuje se brojem: „159”.

Stavak 9. mijenja se i glasi:

„(9) Zaposlenom ili samozaposlenom roditelju naknada plaće odnosno novčana naknada utvrđena ovim člankom ne može iznositi manje od 159 % proračunske osnovice, pod uvjetom da radi u punom radnom vremenu.“.

U stavku 10. broj: „125“ zamjenjuje se brojem: „159”.

Stavak 11. mijenja se i glasi:

„(11) Pravo na novčanu naknadu za puno radno vrijeme u iznosu od 182 % proračunske osnovice mjesečno, odnosno u iznosu od 136 % proračunske osnovice ako se pravo koristi u polovici punog radnog vremena iz članka 19. stavka 4. ovoga Zakona, ima zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust za blizance, treće i svako sljedeće dijete iz članka 18. stavka 2. podstavka 2. ovoga Zakona nakon isteka šest mjeseci ako to pravo koristi jedan roditelj odnosno osam mjeseci ako to pravo koriste oba roditelja, kao i za vrijeme dopusta u slučaju smrti djeteta iz članka 21. ovoga Zakona ako je smrt djeteta nastupila tijekom korištenja toga prava.“.

Iza stavka 11. dodaju se stavci 12. i 13. koji glase:

„(12) Iznimno, u slučaju kada roditeljski dopust odnosno roditeljski dopust nastupa neposredno, bez ijednog dana prekida, nakon korištenja privremene nesposobnosti za rad zbog komplikacija u vezi s trudnoćom i porodom odnosno roditeljskog dopusta za izračun naknade plaće primjenjuje se ista osnovica za obračun naknade plaće utvrđena za privremenu nesposobnost za rad zbog komplikacija u vezi s trudnoćom i porodom odnosno za roditeljski dopust koji su prethodili roditeljskom dopustu, ako se osnovica za naknadu plaće ne može utvrditi na temelju prosjeka plaće u skladu s propisima obveznoga zdravstvenog osiguranja.

(13) Osnovica iz stavka 12. ovoga članka odnosno zadnja utvrđena osnovica za roditeljski dopust primjenjuje se i u slučajevima korištenja roditeljskog dopusta na koji korisnica nastupa neposredno nakon završetka odnosno prekida roditeljskog dopusta ili dopusta radi njege djeteta s teškoćama u razvoju, kojem su prethodili roditeljski ili roditeljski dopust ako se

osnovica za naknadu plaće ne može utvrditi na temelju prosjeka plaće u skladu s propisima obveznoga zdravstvenog osiguranja.”.

Članak 7.

U članku 34. stavku 1. broj: „125“ zamjenjuje se brojem: „182”.

U stavku 5. broj: „70“ zamjenjuje se brojem: „114“.

U stavku 8. broj: „70“ zamjenjuje se brojem: „114“.

Članak 8.

U članku 40. stavku 1. broj: „70“ zamjenjuje se brojem: „114”.

Članak 9.

U članku 43. stavku 1. broj: „70“ zamjenjuje se brojem: „114”.

Članak 10.

U članku 45. stavku 2. riječi: „ili djeteta s teškoćama u razvoju“ zamjenjuju se riječima: „ili djeteta koje se prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja smatra djetetom s teškoćama u razvoju“.

U stavku 5. podstavku 1. riječ: „deset“ zamjenjuju se brojem: „20“.

U podstavku 2. broj: „15“ zamjenjuje se brojem: „30“, a riječi: „djeteta s teškoćama u razvoju“ zamjenjuju se riječima: „djeteta koje se prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja smatra djetetom s teškoćama u razvoju“.

Članak 11.

U članku 49. stavku 4. riječi: „djeteta s teškoćama u razvoju“ zamjenjuju se riječima: „djeteta koje se prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja smatra djetetom s teškoćama u razvoju“.

Članak 12.

U članku 50. broj: „70“ zamjenjuje se brojem: „114”.

Članak 13.

U članku 51. stavku 2. riječi: „radnopravnom statusu korisnika prava i“ brišu se.

Članak 14.

U članku 52. stavku 1. iza riječi: „života“ dodaju se riječi: “odnosno pravo na udomiteljski dopust u neprekidnom trajanju od mjesec dana za dijete do 14. godine života“.

U stavku 2. riječi: „ili djeteta s teškoćama u razvoju“ zamjenjuju se riječima: „ili djeteta koje se prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja smatra djetetom s teškoćama u razvoju“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Pravo na udomiteljski dopust zaposleni ili samozaposleni udomitelj stječe na dan izvršnosti rješenja o priznavanju prava na smještaj djeteta, a može ga započeti koristiti od dana koji sam odredi u zahtjevu za korištenje prava, u roku od tri mjeseca od dana smještaja djeteta u udomiteljsku obitelj.“.

Članak 15.

U članku 55. stavku 1. broj: „70“ zamjenjuje se brojem: „140“.

Članak 16.

U članku 59. iza stavka 7. dodaje se stavak 8. koji glasi:

„(8) Zaposleni i samozaposleni udomitelj koji namjerava koristiti pravo na udomiteljski dopust iz članka 52. ovoga Zakona obavezan je najmanje 15 dana prije namjere korištenja prava pisano obavijestiti poslodavca o toj namjeri.“.

Članak 17.

U članku 71. stavku 1. iza točke 16. dodaje se točka 16.a koja glasi:

„16.a priječi zaposlenom udomitelju korištenje prava na udomiteljski dopust sukladno članku 52. ovoga Zakona te sva druga prava zaposlenog udomitelja prema ovom Zakonu“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

(1) U postupcima za ostvarivanje prava na roditeljske potpore, koji nisu pravomoćno okončani do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, rješavat će se prema Zakonu o roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 152/22.), osim u dijelu koji se odnosi na visinu novčane potpore.

(2) Osobe koje su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečene u korištenju prava na roditeljske potpore prema Zakonu o roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 152/22.), nastavljaju koristiti ostvarena prava u skladu s tim Zakonom do isteka prava.

(3) Korisnici koji su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečeni u korištenju prava na novčanu potporu u visini utvrđenoj člankom 5. stavkom 2., člankom 32. stavcima 3. do 6. i 8. do 11., člankom 34. stavcima 1., 5. i 8., člankom 40. stavkom 1., člankom 43. stavkom 1. i člankom 50. Zakona o roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 152/22.), od dana stupanja na snagu ovoga Zakona novčanu potporu ostvaruju u visini utvrđenoj ovim Zakonom.

(4) Zavod će korisnicima iz stavka 3. ovoga članka od dana stupanja na snagu ovoga Zakona po službenoj dužnosti obračunavati novčanu potporu u visini utvrđenoj ovim Zakonom.

(5) Iznimno, za djecu rođenu u razdoblju do šest mjeseci prije stupanja na snagu ovoga Zakona, pravo na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete ostvaruje se sukladno odredbama ovoga Zakona.

(6) Iznimno, za posvojenju djecu za koju je rješenje o posvojenju postalo pravomoćno u razdoblju do 30 dana prije stupanja na snagu ovoga Zakona, pravo na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete ostvaruje se sukladno odredbama ovoga Zakona.

(7) Korisnicima prava na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete koji su pravo ostvarili u visini utvrđenoj člankom 55. Zakona o roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 152/22.) Zavod će po službenoj dužnosti obračunati i isplatiti razliku novčane potpore do visine potpore utvrđene ovim Zakonom u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 19.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. ožujka 2025.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Ovim člankom propisuje se minimalna novčana potpora koja se ostvaruje ovim Zakonom.

Uz članak 2.

Ovim člankom definira se udomitelj kao korisnik prava iz sustava roditeljskih i roditeljskih potpora, uz uvjet da je zdravstveno osiguran i ako djetetu pruža uslugu smještaja.

Uz članak 3.

Predloženom odredbom navode se prava koja korisnička skupina udomitelja može ostvariti iz sustava roditeljskih i roditeljskih potpora. To su pravo na udomiteljski dopust, pravo i na roditeljski dopust, pravo na roditeljski dopust kao pravo na rad s polovicom punog radnog vremena, pravo na rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta te pravo na dopust ili pravo na rad s polovicom punog radnog vremena za njegu djeteta s teškoćama u razvoju.

Uz članak 4.

Ovom odredbom produljuje se trajanje očinskog dopusta s ranijih deset na 20 radnih dana odnosno ranijih 15 na 30 radnih dana.

Uz članak 5.

Predloženom odredbom uređuje se da se pravo za slučaj smrti (tijekom roditeljskog dopusta) može koristiti u propisanom trajanju, a najkasnije do isteka osme godine od dana rođenja djeteta.

Predloženom odredbom uvodi se mogućnost da zaposleni i samozaposleni otac nastavlja koristiti pravo na roditeljski ili roditeljski dopust ako dijete umre prije nego što je protekao roditeljski ili roditeljski dopust na istovjetan način kako je to propisano i za zaposlenu ili samozaposlenu majku odnosno još tri mjeseca od idućeg dana od dana smrti djeteta.

Uvodi se mogućnost da zaposleni ili samozaposleni otac u slučaju da dijete umre prije nego što je započeo koristiti očinski dopust, ima pravo na očinski dopust, s time da pravo koristi računajući od idućeg dana od dana smrti djeteta.

Uz članak 6.

Ovom odredbom mijenjaju se visine novčanih potpora koje korisnici ostvaruju iz sustava roditeljskih i roditeljskih potpora zaposlenih ili samozaposlenih roditelja. Istovremeno se radi jasnije provedbe u odnosu na propise obveznog zdravstvenog osiguranja dodaju odredbe koje se odnose na primjenu iste osnovice za naknadu plaće prilikom određivanja osnovice za naknadu plaće u situaciji kada majka započinje koristiti roditeljski dopust nakon što je bila u korištenju roditeljskog dopusta. Izriječno se propisuje da se u tom slučaju primjenjuje ista osnovica za naknadu plaće kao i ona koja se koristila za roditeljski dopust. Na isti način se uvodi iznimka i u slučajevima kada se roditeljski dopust započinje koristiti nastavno na privremenu nesposobnost za rad zbog komplikacija u trudnoći kao i primjena iste osnovice za naknadu plaće za vrijeme roditeljskog dopusta na koji korisnica stupa bez i jednog dana prekida nakon roditeljskog dopusta, kao i dopusta radi njege djeteta s teškoćama u razvoju.

Uz članak 7.

Odredbom se mijenjaju iznosi novčane naknade zaposlenog ili samozaposlenog roditelja djeteta s teškoćama u razvoju tijekom korištenja prava na dopust za njegu djeteta do navršene osme godine života.

Uz članak 8.

Ovom odredbom propisuje se visina novčane naknade korisnika prava na roditeljsku poštedu od rada.

Uz članak 9.

Ovom odredbom propisuje se visina novčane naknade korisnika prava na roditeljsku brigu o novorođenom djetetu te se terminološki, radi jasnoće u primjeni, preciznije navodi na koga se odnosi pojam teškoće u razvoju.

Uz članak 10.

Ovom odredbom produljuje se trajanje dopusta drugog posvojitelja s ranijih deset na 20 radnih dana odnosno ranijih 15 na 30 radnih dana, po uzoru na odredbe o očinskom dopustu. Odredbom se radi jasnoće termina preciznije definira pojam djeteta s teškoćama u razvoju vezano uz mogućnost produljenja prava na posvojiteljski dopust i prava na dopust drugog posvojitelja.

Uz članak 11.

Odredbom se radi jasnoće termina preciznije definira pojam djeteta s teškoćama u razvoju vezano uz mogućnost produljenja dopusta prava na posvojiteljsku poštedu od rada ili posvojiteljsku brigu o djetetu.

Uz članak 12.

Predloženom odredbom propisuje se visina novčane naknade za korisnike prava na posvojiteljsku poštedu od rada ili posvojiteljsku brigu o djetetu.

Uz članak 13.

Ovom odredbom propisuju se prava udomitelja na udomiteljski dopust te se propisuje da pravo koriste neovisno o radnopravnom statusu.

Uz članak 14.

Ovom odredbom omogućuje se udomiteljski dopust u trajanju od mjesec dana korisnicima koji udomljuju dijete do 14. godine starosti. Izmjenama u predloženom stavku 3. članka propisuje se rok u kojem udomitelj po izvršnosti rješenja o udomljavanju može koristiti udomiteljski dopust. Odredbom se radi jasnoće termina preciznije definira pojam djeteta s teškoćama u razvoju vezano uz mogućnost produljenja udomiteljskog dopusta.

Uz članak 15.

Predloženom odredbom mijenja se iznos jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete.

Uz članak 16.

U predloženoj odredbi propisuje se obveza udomitelja da najmanje 15 dana prije planiranog korištenja prava na udomiteljski dopust pisano obavijesti poslodavca o toj namjeri.

Uz članak 17.

Predloženom odredbom propisuje se prekršajna sankcija u slučaju sprečavanja ili onemogućavanja korištenja prava na udomiteljski dopust.

Uz članak 18.

Predloženim člankom uređuju se prijelazne odredbe i propisuje obveza provedbenog tijela za postupanje po službenoj dužnosti u obračunavanju visine naknade za zatečene korisnike. Izrijekom se propisuje i retroaktivna primjena odredbe o jednokratnoj novčanoj potpori za novorođeno dijete i to na način da se odredba primjenjuje za svu djecu rođenu šest mjeseci prije stupanja na snagu ovoga Zakona odnosno za posvojenju djecu za koju je rješenje o posvojenju postalo pravomoćno u razdoblju do 30 dana prije stupanja na snagu ovog Zakona. Intencija je ovakvim uređenjem obuhvatiti što veći broj djece zbog povoljnije odredbe u smislu iznosa naknade, a uvažavajući činjenicu da se naknada ostvaruje jednokratno na osnovu zahtjeva kojeg je moguće podnijeti u roku šest mjeseci od rođenja djeteta odnosno 30 dana od dana pravomoćnosti rješenja o posvojenju.

Uz članak 19.

Ovim člankom uređuje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE
MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU**

Članak 5.

(1) Novčane potpore ostvarene prema ovom Zakonu ne mogu biti predmet ovrhe ili osiguranja, osim prema sudskoj odluci ili rješenju nadležnog centra za socijalnu skrb radi koristi djeteta za koje su ostvarene.

(2) Novčane potpore ostvarene prema ovom Zakonu ne mogu iznositi manje od 70 % proračunske osnovice utvrđene zakonom o izvršavanju državnog proračuna (u daljnjem tekstu: proračunska osnovica).

Članak 8.

(1) Korisnik roditeljskih i roditeljskih potpora prema ovom Zakonu je djetetov roditelj, ili njemu izjednačena osoba, koji:

1. na temelju zapošljavanja prema propisima o radu ima priznat status osiguranika u obveznom zdravstvenom i mirovinskom osiguranju (u daljnjem tekstu: zaposleni roditelj), što obuhvaća:

a) osobe u radnom odnosu, službenike i namještenike i s njima prema posebnom propisu izjednačene osobe zaposlene na državnom području Republike Hrvatske

b) osobe s prebivalištem, odobrenim stalnim boravkom ili dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj zaposlene u inozemstvu kod stranog poslodavca koje nemaju zdravstveno osiguranje stranog nositelja zdravstvenog osiguranja, odnosno koje nisu obvezno osigurane prema inozemnim propisima na način kako je to određeno međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju i propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti

2. na temelju samozapošljavanja ima priznat status osiguranika u obveznom zdravstvenom i mirovinskom osiguranju (u daljnjem tekstu: samozaposleni roditelj), što obuhvaća:

a) osobe koje na području Republike Hrvatske obavljaju gospodarsku djelatnost obrta i s obrtom izjednačene djelatnosti

b) osobe koje samostalno u obliku slobodnog zanimanja obavljaju profesionalnu djelatnost te osobe koje u Republici Hrvatskoj obavljaju djelatnost poljoprivrede i šumarstva kao jedino ili glavno zanimanje, ako su obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit, a nisu osigurane po osnovi rada ili kao korisnici prava na mirovinu

c) osobe koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje, a upisane su u upisnik obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva u svojstvu nositelja ili člana obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, a nisu osigurane po osnovi rada ili kao korisnici prava na mirovinu ili se nalaze na redovitom školovanju

d) svećenike i druge službenike vjerske zajednice, koja je upisana u evidenciju vjerskih zajednica koju vodi nadležno državno tijelo, ako nisu osigurani po osnovi rada

3. ostvaruje drugi dohodak na koji su plaćeni doprinosi prema propisima o doprinosima za obvezna osiguranja te koji je s te osnove stekao status osiguranika u obveznom zdravstvenom osiguranju (u daljnjem tekstu: roditelj koji ostvaruje drugi dohodak)

4. je poljoprivrednik koji u Republici Hrvatskoj obavlja djelatnost poljoprivrede i šumarstva kao jedino ili glavno zanimanje ako je vlasnik, posjednik ili zakupac odnosno ako poljoprivrednu djelatnost obavlja u obliku samoopskrbnog poljoprivrednog gospodarstva te ako je s te osnove stekao status osiguranika u obveznom zdravstvenom i mirovinskom osiguranju, a nije obveznik poreza na dohodak ili poreza na dobit i nije zdravstveno osiguran po osnovi rada ili kao korisnik prava na mirovinu (u daljnjem tekstu: poljoprivrednik)

5. u skladu s propisima o tržištu rada ima priznat status nezaposlene osobe (u daljnjem tekstu: nezaposleni roditelj)

6. je korisnik mirovine, korisnik prava na profesionalnu rehabilitaciju ili korisnik prava na invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti odnosno zbog profesionalne nesposobnosti za rad prema propisima o mirovinskom osiguranju Republike Hrvatske ili osoba koja se prema propisima o socijalnoj skrbi ne smatra sposobnom za rad ili se prema drugim propisima smatra uzdržavanom osobom ili je redoviti učenik odnosno redoviti student ili korisnik koji nema uvjete za ostvarenje statusa korisnika iz točaka 1. do 5. ovoga stavka, a ima priznat status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju (u daljnjem tekstu: roditelj izvan sustava rada).

(2) Zaposlenim roditeljem u smislu stavka 1. točke 1. ovoga članka smatra se i roditelj, odnosno s njim izjednačena osoba, koji je:

– izabran ili imenovan na dužnosti u tijelima državne vlasti ili u tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako za taj rad prima plaću i ako po toj osnovi ima priznat status osiguranika u obveznom zdravstvenom i mirovinskom osiguranju

– član uprave odnosno izvršni direktor trgovačkog društva, likvidator ili upravitelj zadruge, ako po toj osnovi ima priznat status osiguranika u obveznom zdravstvenom i mirovinskom osiguranju

– osoba na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa odnosno koja se stručno osposobljava za rad uz mogućnost korištenja mjera aktivne politike zapošljavanja sukladno posebnom propisu, i koja po toj osnovi ima priznat status osiguranika u obveznom zdravstvenom i mirovinskom osiguranju

– roditelj njegovatelj odnosno njegovatelj sukladno zakonu kojim se uređuje socijalna skrb, koji po toj osnovi ima priznat status osiguranika u obveznom zdravstvenom i mirovinskom osiguranju

– osoba koja pruža njegu i pomoć hrvatskom ratnom vojnom invalidu iz Domovinskog rata te po toj osnovi ima priznat status osiguranika u obveznom zdravstvenom i mirovinskom osiguranju.

(3) Korisnik roditeljskih i roditeljskih potpora iz ovoga Zakona je i posvojitelj koji ima utvrđen status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju, prema svom radnopravnom statusu, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(4) Korisnik je, prema odredbama ovoga Zakona i pod uvjetima iz ovoga Zakona, i skrbnik maloljetnog djeteta kojem je rješenjem nadležnog tijela to dijete povjereno na svakodnevnu skrb ili druga fizička osoba kojoj je maloljetno dijete odlukom nadležnog tijela povjereno na svakodnevnu skrb, ili koja na temelju odluke nadležnog tijela ostvaruje roditeljsku skrb, prema svom radnopravnom statusu, pod uvjetom da ima status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju i ako s tim djetetom živi u zajedničkom kućanstvu.

(5) Korisnik prema odredbama ovoga Zakona i pod uvjetima iz ovoga Zakona je i udomitelj maloljetnog djeteta, prema svom radnopravnom statusu, pod uvjetom da ima status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju i ako s tim djetetom živi u zajedničkom kućanstvu.

(6) Korisnik roditeljskih i roditeljskih potpora prema odredbama ovoga Zakona je i stranac s odobrenim stalnim boravkom odnosno dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj koji ima priznat status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju.

Članak 9.

(1) Korisnik iz članka 8. stavka 1. točaka 1. i 2. i stavka 2. ovoga Zakona ima pravo na:

1. roditeljski dopust
2. očinski dopust
3. roditeljski dopust
4. rad s polovicom punog radnog vremena
5. rad s polovicom punog radnog vremena zbog pojačane njege djeteta
6. stanku za dojenje djeteta
7. dopust trudne radnice ili dopust radnice koja je rodila ili dopust radnice koja doji dijete
8. slobodan radni dan za prenatalni pregled
9. dopust ili rad s polovicom punog radnog vremena radi skrbi i njege djeteta s teškoćama u razvoju
10. mirovanje radnog odnosa odnosno djelatnosti na temelju koje je stekao status osiguranika do treće godine života djeteta.

(2) Korisnik iz članka 8. stavka 1. točaka 3., 4. i 5. ovoga Zakona ima pravo na:

1. roditeljsku počtu od rada
2. roditeljsku počtu od rada.

(3) Korisnicima iz članka 8. stavka 1. točaka 1. do 5. i stavka 2. ovoga Zakona za vrijeme korištenja propisanih prava, ovisno o njihovu radnopravnom statusu, pripada pravo na naknadu plaće ili novčanu naknadu prema odredbama ovoga Zakona.

(4) Korisnik iz članka 8. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona po rođenju djeteta ima pravo na novčanu pomoć radi roditeljske ili roditeljske brige o novorođenom djetetu prema odredbama ovoga Zakona.

(5) Korisnik iz članka 8. stavka 3. ovoga Zakona osnovom pravomoćnog rješenja o posvojenju ima pravo, prema svom radnopravnom statusu, na posvojiteljski dopust, dopust drugog posvojitelja ili posvojiteljsku poštedu od rada ili posvojiteljsku brigu o djetetu te, za vrijeme korištenja jednog od tih prava, pravo na naknadu plaće ili novčanu naknadu ili novčanu pomoć prema odredbama ovoga Zakona.

(6) Korisnik iz članka 8. stavka 4. ovoga Zakona, na temelju pravomoćnog rješenja o skrbništvu odnosno pravomoćne odluke nadležnog tijela kojom mu je dijete povjereno na svakodnevnu skrb ili kojom ostvaruje roditeljsku skrb, ostvaruje prava prema ovom Zakonu, sukladno svome radnopravnom statusu i pod uvjetom da ta prava roditelj djeteta nije iskoristio.

(7) Korisnik iz članka 8. stavka 5. ovoga Zakona, na temelju pravomoćnog rješenja nadležnog tijela, ostvaruje pravo na udomiteljski dopust i vremenske potpore iz ovoga Zakona sukladno svom radnopravnom statusu.

(8) Korisnik iz članka 8. stavka 5. ovoga Zakona ne ostvaruje pravo na novčane potpore prema ovom Zakonu.

(9) Korisnici iz članka 8. ovoga Zakona, osim novčanih potpora iz stavaka 3., 4. i 5. ovoga članka, pod uvjetima iz ovoga Zakona, imaju pravo i na jednokratnu novčanu potporu za novorođeno dijete.

Članak 16.

(1) Zaposleni ili samozaposleni otac ima pravo, nakon rođenja djeteta, na očinski dopust u neprekidnom trajanju, ovisno o broju rođene djece:

– od deset radnih dana za jedno dijete

– od 15 radnih dana u slučaju rođenja blizanaca, trojki ili istodobnog rođenja više djece.

(2) Zaposleni ili samozaposleni otac pravo iz stavka 1. ovoga članka može koristiti do navršenih šest mjeseci života djeteta pod uvjetom da u isto vrijeme ne koristi jedno od prava propisanih ovim Zakonom.

(3) Zaposleni ili samozaposleni otac može koristiti pravo iz stavka 1. ovoga članka neovisno o radnopravnom statusu majke.

(4) Pravo na očinski dopust je neprenosivo.

Članak 21.

(1) Ako zaposlena ili samozaposlena majka rodi mrtvo dijete prije nego što je započela koristiti roditeljski dopust odnosno ako dijete umre prije nego što je protekao roditeljski ili roditeljski dopust, ima pravo na roditeljski dopust odnosno ima pravo nastaviti koristiti pravo na roditeljski odnosno roditeljski dopust još tri mjeseca računajući od idućeg dana od dana rođenja mrtvog djeteta odnosno od dana smrti djeteta.

(2) Zaposleni ili samozaposleni otac koji u slučaju rođenja mrtvog djeteta nije započeo koristiti očinski dopust ili ako dijete umre prije nego što je protekao očinski dopust, ima pravo na očinski dopust odnosno ima pravo nastaviti koristiti pravo na očinski dopust u preostalom trajanju.

Članak 32.

- (1) Za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust iz članka 15. ovoga Zakona ili prava na rad s polovicom punog radnog vremena iz članka 19. stavaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona naknada plaće iznosi 100 % od osnovice za naknadu plaće utvrđene prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.
- (2) Za vrijeme korištenja prava na očinski dopust iz članka 16. ovoga Zakona naknada plaće iznosi 100 % od osnovice za naknadu plaće utvrđene prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.
- (3) Za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust iz članka 18. stavka 2. ovoga Zakona naknada plaće za prvih šest mjeseci ako to pravo koristi jedan roditelj ili prvih osam mjeseci ako to pravo koriste oba roditelja iznosi 100 % osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, a koja ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 225,5 % proračunske osnovice mjesečno.
- (4) Za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust u polovici punog radnog vremena iz članka 19. stavka 4. ovoga Zakona naknada plaće iznosi 110 % proračunske osnovice mjesečno.
- (5) Za vrijeme korištenja prava iz članka 20. ovoga Zakona novčana naknada iznosi 125 % proračunske osnovice mjesečno.
- (6) Za vrijeme korištenja dopusta u slučaju smrti djeteta iz članka 21. ovoga Zakona naknada plaće za puno radno vrijeme iznosi 100 % od osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, a koja ne može za puno radno vrijeme iznositi više od 225,5 % proračunske osnovice mjesečno.
- (7) Iznimno od stavka 6. ovoga članka, u slučaju mrtvorodenog djeteta ili ako dijete umre za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust ili očinski dopust, zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja dopusta u slučaju smrti djeteta iz članka 21. ovoga Zakona ima pravo na naknadu plaće, koja za puno radno vrijeme iznosi 100 % od osnovice za naknadu plaće utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.
- (8) Zaposleni ili samozaposleni roditelj koji na dan koji prethodi danu započinjanja prava ne ispunjava uvjet prethodnog osiguranja u trajanju od najmanje šest mjeseci neprekidno ili devet mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine, za vrijeme korištenja prava prema ovom Zakonu ima pravo na novčanu naknadu za puno radno vrijeme u iznosu 125 % proračunske osnovice.
- (9) Zaposlenom ili samozaposlenom roditelju naknada plaće odnosno novčana naknada utvrđena ovim člankom ne može iznositi manje od 70 % proračunske osnovice, neovisno o tome radi li u punom ili nepunom radnom vremenu.
- (10) Zaposleni roditelj, korisnik prava iz članka 8. stavka 2. podstavaka 3., 4. i 5. ovoga Zakona za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust iz članka 15. ovoga Zakona ili prava na roditeljski dopust iz članka 18. stavka 2. ovoga Zakona ili prava na rad s polovicom punog radnog vremena iz članka 19. ovoga Zakona ili za vrijeme korištenja dopusta u slučaju smrti djeteta iz članka 21. ovoga Zakona ima pravo na novčanu naknadu u iznosu od 125 % proračunske osnovice.
- (11) Pravo na novčanu naknadu za puno radno vrijeme u iznosu od 125 % proračunske osnovice mjesečno ima zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust za blizance, treće i svako sljedeće dijete iz članka 18. stavka 2. podstavka 2. ovoga

Zakona nakon isteka šest mjeseci ako to pravo koristi jedan roditelj odnosno osam mjeseci ako to pravo koriste oba roditelja, kao i za vrijeme dopusta u slučaju smrti djeteta iz članka 21. ovoga Zakona ako je smrt djeteta nastupila tijekom korištenja toga prava.

Članak 34.

(1) Zaposleni ili samozaposleni roditelj djeteta s teškoćama u razvoju iz članka 28. stavka 1. ovoga Zakona za vrijeme korištenja prava na dopust za njegu djeteta do navršene osme godine djetetova života ili produženog korištenja prava iz članka 30. stavka 5. ovoga Zakona ima pravo na novčanu naknadu za puno radno vrijeme u iznosu od 125 % proračunske osnovice mjesečno.

(2) Zaposleni roditelj djeteta s teškoćama u razvoju koji koristi pravo na rad s polovicom punog radnog vremena, sukladno članku 28. stavku 2. ovoga Zakona, ima pravo na novčanu naknadu obračunanu u visini iznosa isplaćene plaće umanjene za obračunane i obustavljene doprinose za mirovinsko osiguranje, predujam poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak sukladno posebnim propisima, a koju je ostvario radeći taj mjesec u polovici punog radnog vremena, a sve prema ovjerenoj ispravi poslodavca o isplaćenoj plaći.

(3) Samozaposleni roditelj djeteta s teškoćama u razvoju koji koristi pravo na rad s polovicom punog radnog vremena, sukladno članku 28. stavku 2. ovoga Zakona, ima pravo na novčanu naknadu obračunanu u visini 50 % od osnovice za obračun doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje važeće za osnovu po kojoj je roditelj prijavljen na obvezno zdravstveno osiguranje i za razdoblje na koje se naknada odnosi prema propisima o doprinosima za obvezna osiguranja odnosno 50 % od izabrane više mjesečne osnovice za obračun doprinosa pod uvjetom da je početak primjene više osnovice najmanje šest mjeseci prije početka korištenja ovoga prava, prema podacima Ministarstva financija, Porezne uprave.

(4) Poslodavac je dužan pri isplati plaće izdati ovjerenu ispravu o isplaćenoj plaći zaposlenom roditelju.

(5) Zaposleni roditelj iz članka 28. stavka 2. ovoga Zakona kojem poslodavac ne izda ovjerenu ispravu o isplaćenoj plaći do 15. u mjesecu za prethodni mjesec, ima pravo na novčanu naknadu za taj mjesec u iznosu od 70 % proračunske osnovice.

(6) Zavod će korisniku isplatiti razliku između pripadajućeg iznosa za isplatu iskazanu na ispravi poslodavca iz stavka 4. ovoga članka i isplaćenog iznosa iz stavka 5. ovoga članka u roku od 30 dana od dana dostave ovjerene isprave poslodavca.

(7) Ako zaposleni roditelj ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja prava na rad s polovicom punog radnog vremena u kalendarskom mjesecu koristi godišnji odmor ili privremenu nesposobnost odnosno spriječenost za rad prema propisima obveznoga zdravstvenog osiguranja, neovisno o tome da li za cijeli ili dio toga mjeseca, pripada mu isti iznos novčane naknade kao i u mjesecu koji je prethodio mjesecu u kojem je koristio godišnji odmor ili privremenu nesposobnost odnosno spriječenost za rad, ako je to za korisnika povoljnije.

(8) Zaposlenom ili samozaposlenom roditelju naknada plaće odnosno novčana naknada utvrđena ovim člankom ne može iznositi manje od 70 % proračunske osnovice.

(9) Čelnik tijela državne uprave nadležnog za demografiju, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za financije i uz prethodno pribavljeno mišljenje Zavoda, pravilnikom propisuje

način obračunavanja i isplate naknade plaće za vrijeme korištenja prava iz članka 28. ovoga Zakona.

Članak 40.

(1) Korisnik prava iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona za vrijeme korištenja prava na roditeljnu i roditeljsku poštedu od rada ima pravo na novčanu naknadu u iznosu od 70 % proračunske osnovice mjesečno te prava iz obveznoga mirovinskog osiguranja i pravo na plaćene doprinose prema posebnim propisima.

(2) Korisniku prava iz stavka 1. ovoga članka kojem tijekom korištenja prava na roditeljnu i roditeljsku poštedu od rada umre dijete isplata novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka nastaviti će se isplaćivati još tri mjeseca računajući od idućeg dana od dana smrti djeteta.

Članak 43.

(1) Korisnik prava iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona za vrijeme korištenja prava na roditeljnu i roditeljsku brigu o novorođenom djetetu ima pravo na novčanu naknadu u iznosu od 70 % proračunske osnovice mjesečno.

(2) Korisniku prava iz stavka 1. ovoga članka kojem tijekom korištenja prava na roditeljnu i roditeljsku brigu o novorođenom djetetu umre dijete isplata novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka nastaviti će se isplaćivati još tri mjeseca računajući od idućeg dana od dana smrti djeteta.

Članak 45.

(1) Zaposleni i samozaposleni posvojitelj, pod uvjetom da supružnik posvojitelja djeteta nije roditelj posvojenika, ima pravo na posvojiteljski dopust u neprekidnom trajanju od šest mjeseci za dijete do 18 godina života.

(2) U slučaju posvojenja blizanaca ili istodobnog posvojenja dvoje ili više djece ili djeteta koje posvojenjem postaje treće ili svako sljedeće dijete u obitelji zaposlenog ili samozaposlenog posvojitelja ili djeteta s teškoćama u razvoju, posvojiteljski dopust iz stavka 1. ovoga članka produžuje se za 60 dana.

(3) Ako su posvojitelji djeteta bračni drugovi zajednički, prava s osnova posvojenja ostvaruju oba posvojitelja i koriste ga, u pravilu, u jednakom dijelu, osim ako se posvojitelji pisano izjasne da će prava s osnova posvojenja koristiti samo jedan od posvojitelja te u tom slučaju prava s osnova posvojenja koristi samo jedan od posvojitelja, neovisno o broju posvojene djece.

(4) Pravo na posvojiteljski dopust zaposleni ili samozaposleni posvojitelj stječe s danom pravomoćnosti rješenja o posvojenju, a može ga započeti koristiti od dana kojeg sam odredi u zahtjevu za korištenje prava.

(5) Zaposleni i samozaposleni posvojitelj ima pravo na dopust drugog posvojitelja do isteka šest mjeseci od pravomoćnosti rješenja o posvojenju u neprekidnom trajanju od:

– deset radnih dana u slučaju posvojenja jednog djeteta

– 15 radnih dana u slučaju posvojenja blizanaca ili istodobnog posvojenja dvoje ili više djece ili djeteta koje posvojenjem postaje treće ili svako sljedeće dijete u obitelji zaposlenog ili samozaposlenog posvojitelja ili posvojenja djeteta s teškoćama u razvoju.

(6) Pravo iz stavka 5. ovoga Zakona korisnik može koristiti neovisno o radnopravnom statusu posvojitelja s kojim ima zajednički posvojeno dijete te pod uvjetom da u isto vrijeme ne koristi jedno od prava propisanih ovim Zakonom.

(7) Korisnici iz ovoga članka za vrijeme korištenja prava prema ovom Zakonu imaju prava iz obveznoga mirovinskog osiguranja i pravo na plaćene doprinose prema posebnim propisima.

Članak 49.

(1) Osoba iz članka 48. stavka 1. ovoga Zakona, koja ostvaruje drugi dohodak ili je poljoprivrednik ili nezaposlena osoba i koja je pravomoćnim rješenjem o posvojenju postala posvojitelj, pod uvjetom da supružnik posvojitelja nije roditelj posvojenika i ako na dan pravomoćnosti rješenja o posvojenju ispunjava uvjete propisane za stjecanje prava na roditeljsku i roditeljsku poštedu od rada iz članka 38. ovoga Zakona, ima pravo na posvojiteljsku poštedu od rada.

(2) Osoba iz članka 48. stavka 1. ovoga Zakona, koja je osoba izvan sustava rada i koja je pravomoćnim rješenjem o posvojenju postala posvojitelj, pod uvjetom da supružnik posvojitelja nije roditelj posvojenika i ako na dan pravomoćnosti rješenja o posvojenju ispunjava uvjete propisane za stjecanje prava na roditeljsku i roditeljsku brigu o novorođenom djetetu iz članka 41. ovoga Zakona, ima pravo na posvojiteljsku brigu o djetetu.

(3) Posvojitelj iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ima pravo na posvojiteljsku poštedu od rada ili posvojiteljsku brigu o djetetu za posvojenika do 18. godine u neprekidnom trajanju od 12 mjeseci.

(4) U slučaju posvojenja blizanaca ili istodobnog posvojenja dvoje ili više djece ili djeteta koje posvojenjem postaje treće ili svako sljedeće dijete u obitelji posvojitelja ili posvojenja djeteta s teškoćama u razvoju, posvojiteljska pošteta od rada ili posvojiteljska briga o djetetu iz stavka 2. ovoga članka produžuje se za 60 dana.

(5) Posvojitelj iz stavaka 1. i 2. ovoga članka može, radi zaposlenja ili samozaposlenja, prekinuti korištenje prava iz stavaka 3. i 4. ovoga članka ili to pravo prenijeti na bračnog druga koji je posvojenjem postao roditelj posvojenog djeteta koji to pravo nastavlja koristiti sukladno njegovu radnopravnom statusu.

(6) U slučaju iz stavka 5. ovoga članka posvojitelj iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, zahtjev za prijenos prava na bračnog druga koji je posvojenjem postao roditelj posvojenog djeteta podnosi zajedno sa zahtjevom za prekid korištenja prava na posvojiteljsku poštedu od rada odnosno posvojiteljsku brigu o djetetu kojem prilaže zahtjev bračnog druga za nastavak korištenja preostalog neiskorištenog prava.

(7) Posvojitelj iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, koji je radi zaposlenja ili samozaposlenja prekinuo korištenje prava na posvojiteljsku poštedu od rada ili posvojiteljsku brigu o djetetu, pod uvjetom da nije pravo prenio na bračnog druga, može započeti ili nastaviti koristiti preostali neiskorišteni dio posvojiteljske poštete od rada ili posvojiteljske brige o djetetu kao zaposleni ili samozaposleni posvojitelj pod uvjetima iz ovoga Zakona ako je proveo na radu neprekidno šest mjeseci koji prethode mjesecu u kojem namjerava započeti koristiti preostali dio neiskorištenog prava.

(8) Posvojitelj iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, koji na radu nije proveo najmanje šest mjeseci koji prethode mjesecu u kojem namjerava započeti koristiti preostali dio neiskorištene posvojiteljske počtede od rada ili posvojiteljske brige o djetetu zbog toga što mu je prestao radni odnos ili je prestao obavljati djelatnost iz članka 7. točke 2. ovoga Zakona, ima pravo nastaviti koristiti preostali dio prava na posvojiteljsku počtedu od rada ili posvojiteljsku brigu o novorođenom djetetu, kao posvojitelj iz stavaka 1. ili 2. ovoga članka ako i dalje ispunjava uvjete iz članaka 38. ili 41. ovoga Zakona te pod uvjetom da pravo nije prenio na bračnog druga u skladu sa stavkom 5. ovoga članka.

Članak 50.

Posvojitelj iz članka 49. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona za vrijeme korištenja prava na posvojiteljsku počtedu od rada ili prava na posvojiteljsku brigu o djetetu ima pravo na novčanu naknadu u iznosu od 70 % proračunske osnovice mjesečno.

Članak 51.

(1) Udomitelj djeteta, pod uvjetom da je zdravstveno osiguran prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju, ima pravo na pripadajuće vremenske potpore, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(2) Opseg prava udomitelja iz stavka 1. ovoga članka ovisi o radnopravnom statusu korisnika prava i životnoj dobi udomljenog djeteta.

Članak 52.

(1) Zaposleni i samozaposleni udomitelj ima pravo na udomiteljski dopust u neprekidnom trajanju od šest mjeseci za dijete do sedme godine života.

(2) U slučaju istodobnog smještaja dvoje ili više djece ili djeteta s teškoćama u razvoju udomiteljski dopust iz stavka 1. ovoga članka produžuje se za 60 dana.

(3) Pravo na udomiteljski dopust zaposleni ili samozaposleni udomitelj stječe na dan izvršnosti rješenja o priznavanju prava na smještaj djeteta, a može ga započeti koristiti od dana koji sam odredi u zahtjevu za korištenje prava.

(4) Korisnici iz stavka 1. ovoga članka za vrijeme korištenja prava prema ovome Zakonu imaju prava iz obveznoga mirovinskog osiguranja i pravo na plaćene doprinose prema posebnim propisima.

Članak 55.

(1) Jednokratna novčana potpora iz članka 53. ovoga Zakona iznosi 70 % proračunske osnovice.

(2) Pravo na novčanu potporu iz stavka 1. ovoga članka, pod uvjetima iz članka 54. ovoga Zakona, ima i korisnik za posvojeno dijete, osim ako novčana potpora za to dijete nije prije isplaćena drugom korisniku.

Članak 59.

(1) Zaposleni roditelj koji namjerava započeti koristiti pravo na roditeljski dopust prema ovom Zakonu, koji se ne nastavlja koristiti neposredno nakon korištenja roditeljskog dopusta ili koji tijekom korištenja prava prema ovom Zakonu namjerava mijenjati način korištenja prava, obvezan je najmanje 30 dana prije početka korištenja prava odnosno nastanka promjene ili prije

ponovnog uspostavljanja neiskorištenog pripadajućeg prava pisano obavijestiti svog poslodavca o toj namjeri, ako se ovim Zakonom ne određuje drukčije.

(2) Zaposleni otac koji namjerava koristiti pravo na očinski dopust iz članka 16. ovoga Zakona obvezan je najmanje 15 dana prije dana očekivanog poroda, ako pravo namjerava koristiti od dana rođenja djeteta odnosno najmanje 15 dana prije namjere korištenja toga prava pisano obavijestiti poslodavca o toj namjeri.

(3) Na pisanu obavijest iz stavka 1. ovoga članka poslodavac je obvezan u roku od osam dana od dana zaprimanja obavijesti izdati pisanu suglasnost o iskazanoj namjeri zaposlenog roditelja.

(4) Ako poslodavac ne postupi u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, Zavod će zaposlenom roditelju donijeti rješenje kojim mu priznaje pravo s odgodom početka korištenja od 30 dana u odnosu na dan koji je zaposleni roditelj naznačio u obavijesti poslodavcu.

(5) Pri utvrđivanju rasporeda dnevnog odnosno tjednog radnog vremena zaposlenog roditelja korisnika prava na rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta iz članka 20. ovoga Zakona ili zaposlenog roditelja djeteta s teškoćama u razvoju koji pravo iz članka 28. stavka 2. ovoga Zakona koristi kao pravo na rad s polovicom punog radnog vremena poslodavac mora uzeti u obzir svrhu korištenja pripadajućeg prava u skladu s ovim Zakonom, osim ako to zbog organizacije rada nije moguće.

(6) Zaposleni roditelj obvezan je u obavijesti svom poslodavcu iz stavka 1. ovoga članka navesti predviđeni početak i očekivano trajanje korištenja prava iz članaka 17. i 18. ovoga Zakona.

(7) Zaposleni posvojitelj koji namjerava koristiti pravo na dopust drugog posvojitelja iz članka 45. ovoga Zakona obvezan je najmanje 15 dana prije namjere korištenja prava pisano obavijestiti poslodavca o toj namjeri.

Članak 71.

(1) Poslodavac korisnika prava iz ovoga Zakona kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1320,00 do 6630,00 eura ako:

1. priječi zaposlenoj trudnici ili zaposlenoj majci korištenje prava na obvezni dopust sukladno članku 15. stavcima 2. i 4. ovoga Zakona

2. priječi zaposlenoj trudnici ili zaposlenoj majci ili ocu korištenje prava na dodatni roditeljni dopust sukladno članku 15. stavku 5. ovoga Zakona

3. priječi zaposlenoj majci korištenje produljenog roditeljnog dopusta iz članka 15. stavka 6. ovoga Zakona

4. priječi zaposlenom ocu korištenje očinskog dopusta iz članka 16. ovoga Zakona

5. priječi zaposlenom roditelju korištenje prava na roditeljski dopust sukladno članku 17. ovoga Zakona

6. priječi zaposlenom roditelju korištenje prava na rad s polovicom punog radnog vremena iz članka 19. ovoga Zakona

7. priječi zaposlenom roditelju korištenje prava na rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta iz članka 20. ovoga Zakona

8. priječi zaposlenom roditelju korištenje prava na dopust u slučaju smrti djeteta sukladno članku 21. ovoga Zakona

9. priječi radnici koja doji dijete korištenje prava na stanku za dojenje iz članka 23. ovoga Zakona

10. ne osigura ili na bilo koji drugi način priječi korištenje prava na dopust trudne radnice, dopust radnice koja je rodila ili dopust radnice koja doji dijete sukladno članku 24. stavcima 4. i 6. ovoga Zakona

11. priječi zaposlenoj trudnoj radnici korištenje prava na slobodan radni dan za prenatalni pregled sukladno članku 26. ovoga Zakona

12. priječi zaposlenom roditelju pravo na mirovanje radnog odnosa do treće godine djetetova života sukladno članku 27. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona

13. priječi zaposlenom roditelju korištenje prava na dopust za njegu djeteta do navršene osme godine djetetova života iz članka 28. stavka 1. ovoga Zakona

14. priječi zaposlenom roditelju korištenje prava na dopust za njegu djeteta s teškoćama u razvoju kao prava na rad s polovicom punog radnog vremena iz članka 28. stavka 2. ovoga Zakona

15. priječi zaposlenom posvojitelju korištenje prava na posvojiteljski dopust sukladno članku 45. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona odnosno korištenje prava na dopust drugog posvojitelja sukladno članku 45. stavku 5. ovoga Zakona

16. priječi zaposlenom posvojitelju korištenje prava na roditeljski dopust sukladno članku 46. ovoga Zakona te sva druga prava zaposlenog posvojitelja prema ovom Zakonu

17. uskratim podataka i činjenica ili na neki drugi način radniku, korisniku prava iz ovoga Zakona onemogućiti korištenje prava prema ovom Zakonu

18. Zavodu onemogućiti provjeru osobnih podataka, ostvarene plaće/dohotka, ispunjavanja pravnih i drugih uvjeta za ostvarivanje i korištenje prava na roditeljske i roditeljske potpore za korisnike prava odnosno onemogućiti postupanje propisano člankom 58. ovoga Zakona.

(2) Odgovorna osoba poslodavca, u slučaju iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 390,00 do 1320,00 eura.

(3) Odgovorna osoba nadležnog tijela državne uprave ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne ustanove odnosno drugog nadležnog tijela ili pravne osobe koja Zavodu uskrati dostavu ili stavljanje na raspolaganje podataka po zahtjevu iz članka 58. ovoga Zakona kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 190,00 do 660,00 eura.

(4) Novčanom kaznom iz stavka 3. ovoga članka kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba Zavoda ako ne dostavi ili ne stavi na raspolaganje podatke iz elektroničkog očevidnika, uvažavajući propise o zaštiti osobnih podataka iz članka 69. stavka 2. ovoga Zakona.

(5) Korisnik iz ovoga Zakona kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 130,00 do 1320,00 eura ako u propisanom roku ne prijavi svaku promjenu koja utječe na gubitak ili promjenu osnova za korištenje bilo kojeg prava iz ovoga Zakona (članak 64. stavak 1.).

Prilozi:

- **Iskaz o procjeni učinaka propisa**
- **Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**
- **Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije, s tablicom usporednog prikaza**

OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA

1. OPĆE INFORMACIJE

1.1.	Stručni nositelj:	Ministarstvo demografije i useljeništva	
1.2.	Naziv propisa:	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona	
1.3.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt strateškog planiranja ili reformska mjera:	Da/Ne: Da	Naziv akta: Program Vlade Republike Hrvatske 2024.-2028. Opis mjere: U skladu s Programom Vlade RH, Prioritet 2. VITALNA HRVATSKA, pod 2.1. Osnaživanje obitelji i podrška mladima predviđene su mjere podizanja novčanih potpora iz sustava roditeljskih i roditeljskih potpora i to: udvostručenje jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete, povećanje novčane naknade za korištenje prava na roditeljski dopust zaposlenih i samozaposlenih roditelja te povećanje naknade za nezaposlene korisnike i korisnike izvan sustava rada (nezaposlene majke). Isto tako, predviđena je mjera udvostručenja trajanja plaćenog očinskog dopusta na 20, odnosno 30 radnih dana.
1.4.	Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	Da/Ne: Ne	Naziv pravne stečevine:

2. UTVRĐIVANJE PROBLEMA

2.1.	Važećim Zakonom o roditeljnim i roditeljskim potporama učinjen je značajan iskorak u cilju povećanja materijalnih prava pojedinih skupina zaposlenih i samozaposlenih roditelja sa tadašnjih 70% proračunske osnovice na 125% proračunske osnovice: novčana naknada roditeljima djeteta s težim smetnjama u razvoju za vrijeme korištenja prava na dopust za njegu djeteta do navršene 8. godine djetetova života; novčana naknada za vrijeme prava na rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta do 3. godine života djeteta; novčane naknade roditelja koji koriste roditeljski dopust u
------	--

	<p>trajanju od 30 mjeseci, za rođene blizance, treće i svako sljedeće dijete; naknada plaće u slučajevima u kojima roditelj ne ispunjava zakonom propisani uvjet staža osiguranja i drugo.</p> <p>Međutim, unatoč poduzetim zakonodavnim aktivnostima u prethodnom razdoblju kojima su se višekratno povećavale novčane potpore, potrebno je zakonskim promjenama na sveobuhvatan način urediti i povećati visine novčanih potpora svih skupina korisnika u cilju dodatnog jačanja standarda i kvalitete života obitelji s djecom, a uslijed povećanja životnih troškova potaknutih roditeljstvom.</p> <p>I nadalje je jedan od prioritetnih ciljeva veće uključivanje roditelja u korištenje roditeljskog dopusta te ravnopravnija raspodjela skrbi o djeci u najranijoj dobi od strane oba roditelja, s naglaskom na jače uključivanje očeva, a posebice imajući u vidu da su neki od razloga nedovoljnog korištenja ovog prava nedovoljno visoke naknade plaće.</p> <p>Dostupnost ovih potpora u dovoljno izdašnim iznosima trebala bi potaknuti zaposlene roditelje na lakše odlučivanje potencijalnih roditelja na zasnivanje i proširivanje obitelji, polazeći od toga da korištenje dopusta često rezultira gubitkom jednog dijela dohotka za obitelj i da će roditelji koristiti pravo na roditeljski dopust samo ako je primjereno plaćen.</p> <p>Radi većeg uključivanja očeva u skrb o djeci u najranijoj dobi kroz korištenje prava na očinski i roditeljski dopust, ocjenjuje se potrebnim osigurati zakonske pretpostavke kojima će se produžiti odnosno udvostručiti trajanje očinskog dopusta te dopusta drugog posvojitelja.</p> <p>Uz navedeno, ocijenjena je potreba povećanja jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete na način da se visina ove potpore udvostruči.</p> <p>Istovremeno, potrebno je povećati i druge naknade, posebice za roditelje djece s teškoćama u razvoju koji se suočavaju s brojnim izazovima, odnosno djece kojima je potrebna pojačana njega do određenih godina njihova života, ali i na roditelje koji skrbe o više djece jer su izloženiji izazovima financijske prirode te onima vezanim uz organizaciju vremena, obavljanja odgojne uloge, zdravstvene i drugih oblika skrbi o djetetu.</p> <p>U skladu s povećanjem visine novčanih naknada za zaposlene i samozaposlene roditelje, istovremeno je potrebno urediti visine novčanih potpora drugih skupina korisnika, prvenstveno roditelja koji ostvaruje drugi dohodak, roditelja poljoprivrednika i nezaposlenog roditelja te roditelja izvan sustava rada.</p>
2.2.	<p>Izvor podataka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama („Narodne novine“ br. 152/22) - Direktiva (EU) 2019/1158 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i pružatelja skrbi i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2010/18/EU (SL L 188, 12. 7. 2019.).

3. UTVRĐIVANJE POSEBNOG CILJA

3.1.	<p>Opis posebnog cilja</p> <p>Cilj je osnaživanje obitelji kroz podizanje novčanih potpora iz sustava roditeljskih potpora radi unapređenja materijalnog položaja obitelji s novorođenom djecom te poticanja zaposlenih roditelja na lakše odlučivanje o zasnivanju i proširivanju obitelji.</p> <p>Isto tako, cilj je i veće uključivanje roditelja u korištenje prava iz sustava roditeljskih potpora, s naglaskom na ravnopravniju raspodjelu skrbi o djeci u najranijoj dobi od strane oba roditelja.</p>
3.2.	<p>Opis svrhe propisa</p> <p>Konačnim prijedlogom zakona mijenjaju se odredbe važećeg Zakona koje se odnose na povećanje novčanih naknada svih skupina korisnika:</p> <p>Predloženim rješenjem udvostručuje se visina jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete za sve skupine korisnika sa sadašnjih 309,01 na 618,02 eura.</p> <p>Prema predloženom rješenju propisuje se da na novčane potpore svih skupina korisnika ne mogu iznositi manje od 114% proračunske osnovice (503,24 eura) umjesto ranijih 70% proračunske osnovice (309,01 eura).</p> <p>Konačnim prijedlogom zakona predviđa se nastavak provedbe mjera kojim će se kategorijama zaposlenih i samozaposlenih roditelja omogućiti viši iznosi naknada kako im se ne bi narušavali standard i kvaliteta života uslijed pojedinih dopusta i povećanja troškova potaknutih roditeljstvom. Zakonskim promjenama obuhvaćene su i mjere u cilju poboljšanja kvalitete života djece s teškoćama u razvoju odnosno djece kojima je potrebna pojačana njega do određenih godina njihova života kako bi se pridonijelo primjerenom životnom standardu i boljoj socijalnoj zaštiti ove skupine korisnika te zadovoljavanju potreba roditelja i djece za stalnom i odgovarajućom njegom i brigom.</p> <p>Prema predloženom rješenju povećava se iznos novčane potpore za zaposlene i samozaposlene korisnike za vrijeme korištenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prava na roditeljski dopust za prvih šest mjeseci ako to pravo koristi jedan roditelj, ili prvih osam mjeseci ako to pravo koriste oba roditelja te u slučaju smrti djeteta, na način da ne naknada ne može iznositi više od 680% proračunske osnovice (3.001,79 eura) mjesečno čime se maksimalni iznos naknade plaće povećava sa 225,5% proračunske osnovice (995,45 eura) te se na istovjetan način propisuje i naknada za dopust za slučaj smrti djeteta - prava na roditeljski dopust u polovici punog radnog vremena koje se koristi u polovici punog radno vremena u dvostrukom trajanju neiskorištenog roditeljskog dopusta za prvo i drugo rođeno dijete sa 110% proračunske osnovice (485,58 eura) na 220% proračunske osnovice mjesečno (971,17 eura) - prava na rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta sa 125% proračunske osnovice mjesečno (551,80 eura) na 159% proračunske osnovice (701,89 eura) - u slučajevima u kojima zaposleni ili samozaposleni roditelj ne ispunjava zakonom propisani uvjet staža osiguranja (prethodno osiguranje) sa 125 % proračunske osnovice mjesečno (551,80 eura) na 159% proračunske osnovice mjesečno (701,89 eura)

- za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust ili roditeljski dopust ili rada s polovicom punog radnog vremena ili dopusta za slučaj smrti djeteta osobe na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa; roditelja njegovatelja i osobe koja pruža njegu i pomoć hrvatskom ratnom vojnom invalidu iz Domovinskog rata koji po toj osnovi imaju priznat status osiguranika iz obveznoga zdravstvenog i mirovinskog osiguranja) sa ranijih 125% proračunske osnovice mjesečno (551,80 eura) na 159 % proračunske osnovice (701,89 eura).
- pravo na roditeljski dopust u trajanju od 30 mjeseci, za rođene blizance, treće i svako sljedeće dijete (u preostalom dijelu roditeljskog dopusta nakon proteka prvih 6, odnosno 8 mjeseci roditeljskog dopusta) te u slučaju smrti djeteta sa ranijih 125,5% proračunske osnovice (551,80 eura) na 182% proračunske osnovice mjesečno (803,42 eura)
- prava na roditeljski dopust u polovici punog radnog vremena koje se koristi u dvostrukom trajanju neiskorištenog roditeljskog dopusta za rođene blizance, treće i svako sljedeće dijete sa ranijih 110% proračunske osnovice mjesečno (485,58 eura) na 136% proračunske osnovice mjesečno (600,36 eura)
- prava na dopust za njegu djeteta s teškoćama u razvoju do navršene 8. godine djetetova života sa 125 % proračunske osnovice mjesečno (551,80 eura) na 182 proračunske osnovice (803,42 eura)
- prava propisanih Zakonom na način da novčane naknade ne mogu iznositi manje od 159 % proračunske osnovice (701,89 eura) umjesto 70% proračunske osnovice (309,01 eura) pod uvjetom da radi u punom radnom vremenu.

Prema predloženom rješenju povećava se iznos novčane potpore sa 70% proračunske osnovice (309.01 eura) na 114% proračunske osnovice (503,24 eura) za korisnike:

- prava na roditeljski dopust (do navršenih šest mjeseci života djeteta) i roditeljsku počtu od rada (do navršene prve godine života djeteta za prvo i drugo rođeno dijete te do treće godine života djeteta za blizance, treće i svako sljedeće dijete) korisnika koji ostvaruje drugi dohodak, roditelja poljoprivrednika i nezaposlenog roditelja te se istovjetan način propisuje i naknada za slučaj smrti djeteta
- prava na roditeljski dopust (do navršenih šest mjeseci života djeteta) i roditeljsku brigu o novorođenom djetetu (do navršene prve godine života djeteta za prvo i drugo rođeno dijete te do treće godine života djeteta za blizance, treće i svako sljedeće dijete) korisnika izvan sustava rada te se istovjetan način propisuje i naknada za slučaj smrti djeteta
- na istovjetan način se propisuje i naknada za posvojitelje za korištenje prava na posvojiteljsku počtu od rada ili posvojiteljsku brigu o djetetu.

Istovremeno, produžuje se vremensko trajanje prava na očinski dopust i dopusta drugog posvojitelja na način:

- umjesto sadašnjih 10 radnih dana za jedno dijete propisuje se 20 radnih dana odnosno umjesto 15 radnih dana u slučaju rođenja blizanaca, trojki ili istovremenog rođenja više djece propisuje se 30 radnih dana
- umjesto sadašnjih deset radnih dana u slučaju posvojenja jednog djeteta propisuje se 20 radnih dana odnosno umjesto 15 radnih dana u slučaju posvojenja blizanaca ili istodobnog posvojenja dvoje ili više djece ili djeteta

	<p>koje posvojenjem postaje treće ili svako sljedeće dijete u obitelji ili posvojenja djeteta s teškoćama u razvoju propisuje se 30 radnih dana.</p> <p>Zakonskim prijedlozima jasnije i kvalitetnije se normativno uređuju pojedina prava, podrobnije se uređuje pravo na udomiteljski dopust te uvode zakonska rješenja koja će pridonijeti pravilnoj i dosljednoj primjeni prava iz sustava roditeljskog i roditeljskog dopusta od strane HZZO-a kao provedbenog tijela.</p>
3.3.	Razmotrena druga moguća normativna i nenormativna rješenja
	S obzirom da se radi o sadržaju koji se uređuje zakonom, nenormativna rješenja nisu primjenjiva. Optimalno normativno rješenje je normativno rješenje, odnosno izmjene i dopune važećeg Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama.
3.4.	Izvor podataka: -

4. UTVRĐIVANJE UČINAKA I ADRESATA

4.1.	Cilj je povećanje materijalnih prava i poboljšanje statusa svih skupina korisnika (sadašnjih i budućih) iz sustava roditeljskih i roditeljskih potpora (zaposlenih i samozaposlenih, nezaposlenih, izvan sustava rada i drugih).	
4.1.1.	Učinci na gospodarstvo:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na gospodarstvo.	Nisu utvrđeni adresati
4.1.2.	Učinci na održivi razvoj:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na održivi razvoj.	Nisu utvrđeni adresati.
4.1.3.	Učinci na socijalnu skrb:	Adresati:
	Demografski razvitak koji uključuje poticanje nataliteta putem financijskih poticaja, dinamičan i fleksibilan pristup roditeljima u organizaciji privatnog i poslovnog života	Korisnici prava iz sustava roditeljskih i roditeljskih potpora (obitelji s djecom) uključujući i skupine s posebnim interesima i potrebama
	Zaštite skupina s posebnim interesima i potrebama	
4.1.4.	Učinci na zaštitu ljudskih prava:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na zaštitu ljudskih prava	Nisu utvrđeni adresati
4.1.5.	Učinci na druga područja:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na druga područja.	Nisu utvrđeni adresati.

5. ANALIZA UTVRĐENIH UČINAKA I ADRESATA

5.1.	Analiza učinaka i adresata u području gospodarstva:
	Nisu utvrđeni učinci niti adresati u području održivog razvoja.
5.2.	Analiza učinaka i adresata u području održivog razvoja:
	Nisu utvrđeni učinci niti adresati u području održivog razvoja.

5.3.	Analiza učinaka i adresata u području socijalne skrbi:
	<p>Donošenjem Zakona očekuje se pozitivan učinak u odnosu na sve korisnike prava iz sustava roditeljskih i roditeljskih potpora, obzirom da se istim povećavaju visine novčanih potpora za vrijeme korištenja pojedinih prava.</p> <p>Povećanje novčanih naknada zaposlenih roditelja važno je kako bi se omogućila ravnomjernija podjela prava skrbi između oba roditelja, što može imati višestruke koristi za roditelje i položaj majki na tržištu rada, ali i novorođeno dijete. Dostupnost ovih potpora u dovoljno izdašnim iznosima trebala bi potaknuti zaposlene roditelje na lakše odlučivanje potencijalnih roditelja na zasnivanje i proširivanje obitelji, polazeći od toga da korištenje dopusta često rezultira gubitkom jednog dijela dohotka za obitelj i da će roditelji koristiti pravo na roditeljski dopust samo ako je primjereno plaćen.</p> <p>Produženje vremenskog trajanja prava na očinski dopust, povećanje visine novčanih potpora za vrijeme korištenja prava na roditeljske potpore kao i prava na rad s polovicom punog radnog vremena odnosno drugih fleksibilnih oblika korištenja prava, pridonosi većem uključivanju i motiviranju oba roditelja na korištenje dopusta. Navedena zakonska rješenja pozitivno utječu na ravnotežu privatnog i poslovnog života kao i na ravnopravnu raspodjelu skrbi o djecu u najranijoj dobi od strane oba roditelja, a posebice na jače uključivanje očeva na sudjelovanje u ranom odgoju djece.</p> <p>Povećanje novčanih potpora za vrijeme korištenja prava na dopust roditelja djece s teškoćama u razvoju pridonijet će boljoj socijalnoj zaštiti ove skupine korisnika te zadovoljavanju potreba roditelja i djece za stalnom i odgovarajućom njegom i brigom.</p>
5.4.	Analiza učinaka i adresata u području zaštite ljudskih prava:
	Nisu utvrđeni učinci niti adresati u području zaštite ljudskih prava.
5.5.	Analiza učinaka i adresata u drugim područjima:
	Nisu utvrđeni učinci niti adresati u drugim područjima.
5.6.	Izvor podataka:
	-

6. SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE

	<p>Savjetovanje s javnošću provedeno je putem portala e-savjetovanja u razdoblju od 27. prosinca 2024. do 11. siječnja 2025. godine.</p>
6.1.	<p>U tijeku trajanja javnog savjetovanja na Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama i Obrazac iskaza o procjeni učinaka propisa zaprimljeno je ukupno 28 komentara građana i zainteresirane javnosti.</p> <p>Od svih zaprimljenih komentara, nakon detaljnog razmatranja iznesenih primjedbi prihvaćena su 4 komentara, 2 su primljena na znanje, a 22 komentara nisu prihvaćena.</p>
6.2.	<p>Konzultacije:</p> <p>Na sjednici Vijeća za demografsku revitalizaciju održanoj dana 13. prosinca 2024. predstavljene su mjere unaprjeđenja sustava podrške roditeljstvu kroz izmjene i dopune</p>

<p>Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama s predviđenim stupanjem na snagu 1. ožujka 2025 i to: povećanje naknade za korištenje roditeljskog dopusta za zaposlene i samozaposlene roditelje, povećanje naknada za druge korisnika prava iz sustava roditeljskih i roditeljskih potpora, povećanje jednokratne novčane naknade za novorođeno dijete, produljenje trajanja očinskog dopusta i drugo.</p> <p>Tijekom trajanja javnog savjetovanja, Obrazac iskaza dostavljen je na mišljenje Uredu za zakonodavstvo i nadležnim tijelima državne uprave.</p>

7. ZAKLJUČAK

7.1.	<p>Pozitivni učinci: -</p> <p>Osigurat će se pretpostavke kojima će se povećati visine novčanih potpora svih kategorija korisnika prava iz sustava roditeljskih i roditeljskih potpora (zaposlenih i samozaposlenih, nezaposlenih, izvan sustava rada i dr.) što će pridonijeti povećanju životnog standarda obitelji s djecom te zadovoljavanju potreba roditelja i djece za stalnom i odgovarajućom njegovom i brigom.</p>	<p>Negativni učinci -</p> <p>Ne očekuju se negativni učinci</p>
7.2.	<p>Zaključak o učincima koji će proisteći iz provedbe:</p> <p>Oснаživanje financijskih potpora iz sustava roditeljskih i roditeljskih potpora pridonijet će većem pozitivnom učinku na ukupna pronatalitetna kretanja kao i učinku u odnosu na socijalnu sigurnost obitelji s djecom.</p>	

8. PRILOZI

8.1	Dokumenti u prilogu: -

9. OVJERA ČELNIKA STRUČNOG NOSITELJA

Potpis: Ivan Šipić, ministar

Datum: 14. siječnja 2025.

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom javnom savjetovanju na Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama, s Konačnim prijedlogom Zakona
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo demografije i useljeničtva
Svrha dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju o Nacrtu prijedloga Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama, s Konačnim prijedlogom Zakona
Datum dokumenta	15. siječnja 2025.
Verzija dokumenta	I.
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Nacrt prijedloga Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama, s Konačnim prijedlogom Zakona
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	118.
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo demografije i useljeničtva
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt?	-
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Da, na portalu e-Savjetovanja od 27. prosinca 2024. do 11. siječnja 2025. https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=29436 (https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/Dashboard)
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Vidjeti u prilogu ovog obrasca.
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i	Vidjeti u prilogu ovog obrasca.

obrazloženje razloga za neprihvatanje	
Troškovi provedenog savjetovanja	Provedba javnog savjetovanja nije iziskivala dodatne financijske troškove.

Izješće o provedenom savjetovanju - Savjetovanje s javnošću o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama, s Konačnim prijedlogom zakona

Redni broj	Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
1	TOMISLAV LJUBIČIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA,	<p>U Zakonu o radu čl. 17 postoji MOGUĆNOST rada od kuće zbog obveza prema djeci do navršene osme godine života. Međutim, sve ovisi o volji poslodavca.</p> <p>Predlažem da to bude određeno ovim zakonom kao PRAVO majke s troje i više djece ili blizancim posebno na radnim mjestima koja ne zahtjevaju nužnu fizičku prisutnost u prostoru poslodavca. (npr. administrativna zanimanja..)</p>	Nije prihvaćen	Važećim Zakonom o rodiljnim i roditeljskim potporama predviđene su vremenske i novčane potpore za roditelje koji imaju blizance, troje ili više djece, a odredbe koje se odnose na mogućnost rada na izdvojenom mjestu rada i uvjetima za ostvarivanje istih nisu predmet ovog zakona.
2	TEREZIJA KOPRIVNJAK	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA,	Poštovani, nigdje ne mogu naći informaciju za korisnike roditeljskih dopusta, dopusta za njegu djeteta itd. koji u trenutku mjenjanja zakona korsite neko od tih prava, podižu li se i njima naknade koje primaju tijekom dopusta?	Primljeno na znanje	Prijelaznim odredbama nacrtu prijedloga zakona propisano je da korisnici koji su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečeni u korištenju prava na novčanu potporu u visini utvrđenoj člankom 5. stavkom 2., člankom 32. stavcima 3.-6. i 8.-11., člankom 34. stavcima 1., 5. i 8., člankom 40. stavkom 1., člankom 43. stavkom 1. i člankom 50. Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama („Narodne novine“, br. 152/22), od dana stupanja na snagu ovoga Zakona novčanu potporu ostvaruju u visini utvrđenoj ovim Zakonom. Također je predviđeno da Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje navedenim korisnicima od dana stupanja na snagu ovoga Zakona po službenoj dužnosti obračunava novčanu potporu u visini utvrđenoj ovim Zakonom.
3	PRAVOBRANITE LJ/ICA ZA RAVNOPRAVNO ST SPOLOVA	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA,	Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova (dalje u tekstu: Pravobraniteljica), kao neovisno tijelo nadležno za suzbijanje diskriminacije u području ravnopravnosti spolova (sukladno čl. 19.st.1. Zakona o ravnopravnosti spolova, Narodne novine, broj 82/08, 69/17), prati provođenje toga Zakona i drugih propisa koji se tiču ravnopravnosti spolova (čl.22.st.1. Zakona).	Nije prihvaćen	Uz vremenske dopuste, u sustavu rodiljnih i roditeljskih potpora predviđene su novčane naknade/potpore koje ovise o radno-pravnom statusu roditelja korisnika prava, a koje se ne određuju odnosno povećavaju u odnosu na broj djece za koje se pravo koristi. Naime, svrha novčane naknade korisnika prava zaposlenih i samozaposlenih roditelja

U svom radu Pravobraniteljica kontinuirano posvećuje pažnju području roditeljskih potpora kao i pitanju demografske politike te kroz svoja godišnja izvješća o radu o navedenom izvješćuje i Hrvatski sabor.

Pravobraniteljica se uključila u postupak javnog savjetovanja o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljskim potporama, s konačnim prijedlogom zakona (dalje u tekstu: Prijedlog)

S tim u vezi, Pravobraniteljica je izvršila uvid u navedeni Prijedlog te svakako pohvaljuje predviđene izmjene i dopune koje su usmjerene na povećanje materijalnih prava odnosno unaprijeđenja prava svih skupina korisnika/ica iz sustava roditeljskih i roditeljskih potpora, a za što se Pravobraniteljica godinama zalaže i daje preporuke kroz svoja izvješća o radu koja podnosi Hrvatskom saboru.

Naime, u svom radu Pravobraniteljica ističe da bi učinkovita demografska politika morala biti usko povezana s ostvarivanjem ustavnog načela ravnopravnosti spolova te da demografska i pronatalitetna politika ne bi nikako trebala biti na štetu žena. Pravobraniteljica je stoga predlagala da se osigura cjelovita i dugoročna demografska i populacijska politika koja će uvažavati načela kojima se afirmira rodno usmjerena politika.

U odnosu na Zakon o roditeljskim potporama, Pravobraniteljica se kontinuirano zalaže za potpuno delimitiranje iznosa roditeljskih naknada (čije povećanje je ovim Prijedlogom predviđeno u visini do 3.001,79 EUR odnosno 680% proračunske osnovice), ali i za potrebu isplate dvostrukih novčanih naknada i potpora iz sustava roditeljskih i roditeljskih potpora u slučajevima poroda blizanaca, odnosno trostrukih u slučaju rođenja trojki, a što nije predviđeno ovim Prijedlogom radi čega je Pravobraniteljica stajališta da bi i navedenu problematiku svakako trebalo uključiti u ovaj Prijedlog zakona.

Nadalje, Pravobraniteljica je već

ostvaruje se radi osiguravanja odgovarajuće naknade plaće zbog odsutnosti s posla te posljedično niti ne može ovisiti o broju djece za koje se pravo koristi.

Vežano uz primjenu spomenute Direktive ističemo da potpore iz sustava roditeljskih i roditeljskih potpora kako je propisano važećim zakonom te usklađeno s relevantnim propisima ostvaruju majka i otac djeteta i druge osobe koje na temelju odluke nadležnog tijela ostvaruju roditeljsku skrb, posvojitelj djeteta, skrbnik, udomitelj ili druga fizička osoba kojoj je maloljetno dijete odlukom nadležnog tijela povjereno na svakodnevnu skrb, pod uvjetima i na način utvrđen ovim Zakonom.

Vežano uz potrebu djelovanja u smislu poticanja očeva na veće uključivanje u korištenje roditeljskog dopusta u protekloj godini provedena je Nacionalna kampanja za promicanje pozitivnog i ravnopravnog roditeljstva sa nizom aktivnosti koje su provedene u suradnji s Hrvatskom udrugom poslodavaca.

U odnosu na iznesena pitanja koja se odnose na praksu postupanja i primjenu propisa iz obveznog zdravstvenog osiguranja upućujemo na propise iz područja obveznog zdravstvenog osiguranja.

ranije ukazivala kako kod transponiranja odredaba Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i pružatelja skrbi i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2010/18/EU (Direktiva) koje se odnose na očinski dopust nije pojašnjeno koje sve osobe ulaze u pojam „ekvivalentni drugi roditelji“, a koje Direktiva u korištenju ovog prava izjednačava s očevima. Obzirom na područje primjene Direktive odnosno činjenicu da se ista primjenjuje na radnike/ce, Pravobraniteljica je ukazala na važnost tumačenja pojma radnika/ce kako bi najširi krug zaposlenih osoba bio obuhvaćen pravima koja pruža Direktiva. Istaknuto je kako statistički pokazatelji i nadalje potvrđuju činjenicu da je Republika Hrvatska među onim članicama EU u kojima muškarci (očevi) najmanje koriste roditeljske potpore radi čega je potrebno djelovati u smjeru kulturološke promjene u poslovnim sredinama u cilju uklanjanja stereotipa koji muškarce odvraćaju od korištenja roditeljskog dopusta.

U čl.6. Prijedloga zakona predviđeno je da se u čl.32. Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama (Narodne novine, broj 152/22) iza stavka 11. dodaju stavci 12. i 13. koji glase:
„(12) Iznimno, u slučaju kada roditeljski dopust odnosno roditeljski dopust nastupa neposredno, bez ijednog dana prekida, nakon korištenja privremene nesposobnosti za rad zbog komplikacija u vezi s trudnoćom i porodom odnosno roditeljskog dopusta za izračun naknade plaće primjenjuje se ista osnovica za obračun naknade plaće utvrđena za privremenu nesposobnost za rad zbog komplikacija u vezi s trudnoćom i porodom odnosno za roditeljski dopust koji su prethodili roditeljskom dopustu, ako se osnovica za naknadu plaće ne može utvrditi na temelju prosjeka plaće u skladu s propisima obveznoga zdravstvenog osiguranja.
(13) Osnovica iz stavka 12. ovoga članka odnosno zadnja utvrđena osnovica za roditeljski dopust primjenjuje se i u slučajevima korištenja roditeljskog dopusta na koji korisnica

nastupa neposredno nakon završetka odnosno prekida roditeljskog dopusta ili dopusta radi njege djeteta s teškoćama u razvoju, kojem su prethodili roditeljski ili roditeljski dopust ako se osnovica za naknadu plaće ne može utvrditi na temelju prosjeka plaće u skladu s propisima obveznoga zdravstvenog osiguranja.”.

U obrazloženju navedenog čl.6. Prijedloga navodi se slijedeće: „Ovom odredbom mijenjaju se visine novčanih potpora koje korisnici ostvaruju iz sustava roditeljskih i roditeljskih potpora zaposlenih ili samozaposlenih roditelja. Istovremeno se radi jasnije provedbe u odnosu na propise obveznog zdravstvenog osiguranja dodaju odredbe koje se odnose na primjenu iste osnovice za naknadu plaće prilikom određivanja osnovice za naknadu plaće u situaciji kada majka započinje koristiti roditeljski dopust nakon što je bila u korištenju roditeljskog dopusta. Izriječno se propisuje da se u tom slučaju primjenjuje ista osnovica za naknadu plaće kao i ona koja se koristila za roditeljski dopust. Na isti način se uvodi iznimka i u slučajevima kada se roditeljski dopust započinje koristiti nastavno na privremenu nesposobnost za rad zbog komplikacija u trudnoći kao i primjena iste osnovice za naknadu plaće za vrijeme roditeljskog dopusta na koji korisnica stupa bez i jednog dana prekida nakon roditeljskog dopusta, kao i dopusta radi njege djeteta s teškoćama u razvoju.“

S tim u vezi, Pravobraniteljica svakako pohvaljuje predviđene izmjene obzirom da se radi o problematici koja je već dulje vrijeme prepoznata i to posebice kroz zaprimljene pritužbe građana/ki, a o čemu je Pravobraniteljica već nekoliko puta (počevši od 2018. pa nadalje) izvještavala i Hrvatski sabor u svojim godišnjim izvješćima o radu te predlagala odgovarajuće izmjene propisa, kako iz područja roditeljskih i roditeljskih potpora, tako i iz područja obveznog zdravstvenog osiguranja.

Naime, prava iz sustava roditeljskih i roditeljskih potpora vezana su uz obvezno zdravstveno osiguranje te se pojedini uvjeti, naknade ili provedbeni postupci

nužno promatraju u cjelini odnosno kao jedinstven sustav zaštite trudnoće i roditeljstva. Budući da su osnove za obračun naknada iz sustava roditeljskih potpora vezane uz obvezno zdravstveno osiguranje, naknada plaće se određuje sukladno odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju odnosno sukladno odredbama podzakonskih akata koji su na snazi. Navedena odredba propisuje da osnovicu čini prosječan iznos plaće koja je osiguraniku isplaćena u posljednjih šest mjeseci prije mjeseca u kojem je nastupio slučaj na osnovi kojeg se stječe pravo na naknadu plaće (čl.54. Zakona), dok se Pravilnikom o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja propisuje postupanje u slučaju kada osiguraniku/ici nije isplaćena niti jedna plaća ili je isplaćena samo jedna.

Naime, Pravobraniteljica je postupajući po pojedinim pritužbama majki ustanovila da se u određenim slučajevima radi o nepovoljnijem položaju u kojem se nalaze majke koje za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta ostanu ponovno trudne te rode drugo dijete za koje počnu koristiti roditeljski dopust, a uslijed čega im u zadnjih šest mjeseci prije mjeseca u kojem je nastupio osigurani slučaj na osnovi kojeg se stječe pravo na naknadu (odnosno roditeljski dopust za drugo dijete) nije bila isplaćena niti jedna plaća ili je bila isplaćena samo jedna plaća od strane poslodavca te im se stoga za vrijeme roditeljskog dopusta (za drugo dijete) isplaćuje naknada u minimalnom iznosu. Naime, naknada plaće koju roditelji primaju tijekom roditeljskog dopusta isplaćuje se na teret državnog proračuna, pa isplate za vrijeme korištenja toga prava ne ulaze u potvrdu o plaći koja obuhvaća isplate plaće te naknade plaće koje isplaćuje poslodavac, na svoj teret, a temeljem kojih se utvrđuje osnovica za naknadu plaće.

Pravobraniteljica je tako tijekom 2023. nadležnim tijelima preporučila da se ponovno preispita predmetna problematika te da se predlože i

razmotre sva normativna rješenja kojima bi se ista riješila na cjeloviti način. Vezano uz predmetnu problematiku, Pravobraniteljica je i tijekom ranijih godina (počevši od 2018.) zaprimala određeni broj pritužbi sličnog sadržaja te je (2022.) predlagala izmjene spornih članaka ZOZO-a posebice imajući u vidu kako se ova problematika, pored majki koje neposredno nakon korištenja roditeljnog/roditeljskog dopusta za prvorodeno dijete koriste roditeljni/roditeljski dopust za drugo dijete, odnosi na jednak način i na roditelje koji neposredno nakon korištenja roditeljnog/roditeljskog dopusta koriste bolovanje radi njege djeteta.

Naime, iako se radi o problematici koja je regulirana propisima iz obveznog zdravstvenog osiguranja, ista u praksi po svojim učincima pogađa upravo veliki broj žena (majki većeg broja djece) korisnica prava iz sustava roditeljnih i roditeljskih potpora te je time u neposrednoj vezi i sa pitanjem demografske politike na koju se negativno reflektira.

Imajući u vidu navedeno, a vezano uz gore navedeni čl.6. Prijedloga, kojim se predlaže da se u čl.32. Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama (Narodne novine, broj 152/22) iza stavka 11. dodaju stavci 12. i 13., Pravobraniteljica navedeno svakako pozdravlja pri čemu iznosi i dva potencijalna prijedora odnosno nedoumice.

Prvo se odnosi na uvjet da se odredbe stavka 12. i stavka 13. odnose samo u slučajevima kada roditeljni odnosno roditeljski dopust nastupa neposredno, bez ijednog dana prekida, nakon korištenja privremene nesposobnosti za rad zbog komplikacija u vezi trudnoće i poroda odnosno roditeljnog dopusta (st.12.) odnosno u slučajevima korištenja roditeljnog dopusta na koji korisnica nastupa neposredno nakon završetka odnosno prekida roditeljskog dopusta ili dopusta radi njege djeteta s teškoćama u razvoju, kojem su prethodili roditeljni ili roditeljski dopust (st.13.). Naime, iz navedene formulacije ne bi proizlazilo da se osnovice iz st.12. i st.13. primjenjuju i u slučajevima u kojima ie bostoiiao određeni

prekid između korištenja navedenih prava odnosno u slučajevima u kojima se propisana prava ne koriste neposredno i bez ijednog dana prekida.

Naime, tijekom 2023. Pravobraniteljica je postupala po pritužbi vezano uz naknadu plaće za vrijeme rodiljnog dopusta u slučajevima u kojima ne postoje barem dvije isplate plaće/naknade plaće na teret sredstava poslodavca prije mjeseca u kojem je nastupio osigurani slučaj. U konkretnom slučaju pritužiteljica je za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta za svoje prvorodeno dijete ostala ponovno trudna te je u svibnju 2023. prekinula korištenje istog kako bi iskoristila godišnji odmor. Rodiljni dopust za drugo dijete planirala je otvoriti s danom 1.8.2023. godine. Međutim, pritužiteljica navodi kako je imala prijevremeni porod u 34. tjednu trudnoće te joj je stoga na dan poroda (28.7.2023.) njezin ginekolog otvorio rodiljni dopust, uslijed čega joj je nedostajalo tri dana da bi ostvarila dvije isplate na plaći od strane poslodavca. Naime, naknada plaće koju je pritužiteljica primala tijekom roditeljskog dopusta isplaćivala se na teret državnog proračuna, pa isplate za vrijeme korištenja toga prava ne ulaze u potvrdu o plaći koja obuhvaća isplate plaće te naknade plaće koje isplaćuje poslodavac, na svoj teret, a temeljem kojih se utvrđuje osnovica za naknadu plaće.

Stoga se, prema čl.54.st.5. ZOZO-a te s tim u vezi člankom 73.st.3. Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, u slučaju kada se osnovica za naknadu plaće ne može utvrditi kako je opisano (odnosno ako je isplaćena samo jedna ili niti jedna plaća u šestomjesečnom razdoblju), osnovicu za naknadu plaće čini plaća isplaćena do dana nastanka osiguranog slučaja na osnovi kojeg se stječe pravo na naknadu plaće, odnosno pripadajuća plaća za mjesec za koji se određuje naknada plaće, s tim da tako određena osnovica, kada se naknada plaće isplaćuje na teret sredstava HZZO-a, ne može biti viša od propisane nainiže

osnovice osiguranja (519,53 EUR u 2023.g.), koja služi za obračun doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje važeće za mjesec koji prethodi mjesecu u kojem je nastupio osigurani slučaj, no umanjena za doprinose iz osnovice, porez i prirez.

U kontekstu navedenog postavlja se također i pitanje načina obračunavanja visine naknade za vrijeme privremene spriječenosti za rad zbog njege djeteta koju korisnik/ica koristi nakon prestanka korištenja prava na roditeljski dopust od čijeg je korištenja prošlo manje od dva mjeseca (odnosno u slučajevima u kojima je isplaćena samo jedna ili niti jedna plaća u šestomjesečnom razdoblju).

Druga potencijalna dvojba se odnosi na formulaciju u st.12.i st.13. koja glasi: "...ako se osnovica za naknadu plaće ne može utvrditi na temelju prosjeka plaće u skladu s propisima obveznoga zdravstvenog osiguranja." Naime, kao što je gore već spomenuto, osnovica za naknadu plaće se uvijek može utvrditi na temelju prosjeka plaće u skladu s propisima obveznoga zdravstvenog osiguranja, i to u skladu sa čl.54.st.5. ZOZO-a te s tim u vezi člankom 73.st.3. Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja, koji se primjenjuju u slučaju kada je isplaćena samo jedna ili niti jedna plaća u šestomjesečnom razdoblju. Naime, kao što je spomenuto, osnovicu za naknadu plaće u tom slučaju čini plaća isplaćena do dana nastanka osiguranog slučaja na osnovi kojeg se stječe pravo na naknadu plaće, odnosno pripadajuća plaća za mjesec za koji se određuje naknada plaće, s tim da tako određena osnovica, kada se naknada plaće isplaćuje na teret sredstava HZZO-a, ne može biti viša od propisane najniže osnovice osiguranja (519,53 EUR u 2023.g.), koja služi za obračun doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje važeće za mjesec koji prethodi mjesecu u kojem je nastupio osigurani slučaj, no umanjena za doprinose iz osnovice, porez i prirez.

Kako bi se izbjiele bilo kakve

			<p>dvojbe, sumnje ili potencijalne nejasnoće u praksi prilikom primjene ovih novih odredba, te imajući pritom u vidu ranije zaprimljene pritužbe iz ovog područja, Pravobraniteljica je stajališta kako bi se u ovom Prijedlogu svakako trebalo konkretizirati odnosno pojasniti i gore navedena pitanja, a posebice jer se i u samom obrazloženju Prijedloga uz čl.6. navodi da se predmetne odredbe dodaju „radi jasnije provedbe u odnosu na propise obveznog zdravstvenog osiguranja“.</p>		
4	ANTONELA PRVAN	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA,	<p>Izjednačenje ili povećanje naknade zaposlenih majki sa uvjetom staža, ali bez platnih lista za obračun SA zaposlenim majkama bez uvjeta staža.</p> <p>- Trenutno zaposlena majka sa stažom ima manju naknadu od zaposlene majke bez uvjeta staža, što je nelogično.</p>	Nije prihvaćen	<p>Nacrtom prijedloga zakona predviđeno je da u slučajevima u kojima zaposleni ili samozaposleni roditelj ne ispunjava zakonom propisani uvjet staža osiguranja (prethodno osiguranje) naknada se povećava na 159% proračunske osnovice mjesečno (701,89 eura). Nacrtom prijedloga Zakona propisano je da novčane naknade ne mogu iznositi manje od 159 % proračunske osnovice (701,89 eura) umjesto 70% proračunske osnovice (309,01 eura) pod uvjetom rada u punom radnom vremenu. Predloženim nacrtom prijedloga zakona na odgovarajući način uzimaju se u obzir specifičnosti i potrebe svih skupina korisnika prava (zaposlenih i samozaposlenih, nezaposlenih, izvan sustava rada i dr.) te su sukladno tome određeni uvjeti za ostvarivanje prava i pripadajuće novčane potpore.</p>

5	ANTONELA PRVAN	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA,	<p>“ prava propisanih Zakonom na način da novčane naknade ne mogu iznositi manje od 159 % proračunske osnovice (701,89 eura) umjesto 70% proračunske osnovice (309,01 eura) pod uvjetom rada u punom radnom vremenu.“</p> <p>Je li to znači da će napokon zaposlene majke sa stažom ali bez platnih lista za obračun imati 701,89€ naknadu?</p> <p>Ili su takve majke ostale i dalje zaboravljene i zakinute? Trenutno takva zaposlena majka ima manju naknadu od zasposlene bez uvjeta staža, točnije iznos do 475€. A novim Zakonom će i nezaposlena majka imati više, odnosno 509€. Što onda sa ovim slučajevima??</p>	Primljeno na znanje	Nacrtom prijedloga Zakona propisano je da novčane naknade ne mogu iznositi manje od 159 % proračunske osnovice (701,89 eura) umjesto 70% proračunske osnovice (309,01 eura) pod uvjetom rada u punom radnom vremenu.
---	----------------	--	---	---------------------	--

6	ANDELKA BARIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA,, PRIJEDLOG ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA	<p>Iako nije obuhvaćeno ovim izmjenama, želim se osvrnuti na članak 46. Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama kojim je utvrđeno da posvojitelji mogu koristiti roditeljski dopust do djetetove 8. godine. Smatram da posvojiteljima treba omogućiti pravo na roditeljski dopust do djetetove 18. godine (kao što je prema članku 45. posvojiteljima omogućeno pravo na posvojiteljski dopust do djetetove 18. god.) iz sljedećih razloga koje bi trebalo uzeti u obzir.</p> <p>Ponajprije, posvajaju se djeca različitih dobnih skupina. Nadalje, razdoblje od šest mjeseci, koliko traje posvojiteljski dopust, nije dovoljno za stjecanje privrženosti te razvijanje osjećaja djetetove sigurnosti koja je narušena ranijim životnim okolnostima. Štoviše, starija djeca imaju u sjećanju više proživljenih životnih trauma od mlađe. Osim navedenog, treba istaknuti i da djeci može biti potrebno i više od šest mjeseci da se adaptiraju u novu obiteljsku i životnu dinamiku.</p> <p>Nadalje, spomenuti članak diskriminira djecu stariju od osam godina i stavlja ih u nepovoljniji položaj od onoga u kojem su mlađa djeca te potencijalne posvojitelje ne potiče na posvajanje djece koja su starija od osam godina zbog nemogućnosti korištenja i roditeljskog, a ne samo posvojiteljskog dopusta.</p> <p>Nadalje, potrebno je regulirati trajanje roditeljskog dopusta za treće i svako sljedeće posvojeno dijete ili blizance na pune 3 godine neovisno o djetetovim godinama.</p> <p>Lijep pozdrav, Anđelka Barić</p>	Nije prihvaćen	Trajanje roditeljskog dopusta za posvojitelje predviđeno je do 8. godine života djeteta u skladu s trajanjem prava na dopust roditelja, a uvažavajući potrebe djeteta za skrb u skladu sa njihovom dobi.
---	---------------	---	--	----------------	--

7	NATALI MAGDIĆ	<p>PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA,, PRIJEDLOG ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA</p>	<p>Ovim izmjenama zakona se uglavnom korigiraju iznosi naknada koji su uglavnom u redu, osim naknade za korištenje dopusta za njegu djeteta koji bi trebao biti veći jer korištenje dopusta za njegu nije izbor nego potreba djeteta sa poteškoćama.. Uz korekciju iznosa, potrebno je uvesti i ispunjenje uvjeta staža zbog fiktivnih prijava zbog korištenja. Nadalje, iako nije obuhvaćeno ovim izmjenama, potrebno je regulirati trajanje roditeljskog dopusta za treće, svako slijedeće dijete ili blizance, gdje je majkama ograničeno na maksimalno 34 mjeseci, dok nezaposlene majke imaju pravo na roditeljsku poštedu ili brigu pune tri godine. Jednako tako, treba izmijeniti stavak po kojem se zaposlenim majkama smanjuje korištenje roditeljskog dopusta za treće, četvrto i svako slijedeće dijete ukoliko je ocu djeteta prvo ili drugo dijete. Također, kod iznosa naknade za nezaposlene roditelje odnosno roditelje van sustava rada treba uvesti dvije naknade. Prva uz ispunjen uvjet staža devet mjeseci u dvije godine prije otvaranja i druga za one koji nemaju ispunjen taj uvjet. Na taj način bi se zaštitile majke koje su tijekom trudnoće ili neposredno prije trudnoće ostale bez zaposlenja da ipak imaju veću naknadu od onih koji nemaju uopće radnog staža ili ga imaju vrlo malo.</p>	Nije prihvaćen	<p>U Državnom proračunu osigurana su financijska sredstva s ciljem unapređenje materijalnih prava pojedinih korisničkih skupina zaposlenih i samozaposlenih roditelja. Predloženim Zakonom, predviđa se podizanje novčane naknade za korisnike dopusta za njegu djeteta s težim smetnjama u razvoju sa sadašnjih 125% proračunske osnove na 182% proračunske osnove. U odnosu na primjedbe koje se odnose na povećane potrebe djeteta s teškoćama u razvoju ističemo da se navedena pitanja uređuju i propisima iz drugih iz sustava (socijalne skrbi, obrazovanja i dr.). Predmetna povećanja prava iz sustava roditeljskih potporama predložena su u skladu s ciljevima iz Programa Vlade RH 2024.-2028., a vodeći računa o međuodnosu i svrsi pojedinih prava kao i visini novčane potpore, ali i duljini vremenske potpore različitih skupina korisnika u sustavu roditeljskih potpora.</p>
---	---------------	---	--	----------------	---

8	VALENTINA SALAJ ČETKOVIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA,, PRIJEDLOG ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA	<p>Hrvatska ima katastrofalan odnos između broja umrlih i broja rođenih. Ako uistinu želite nešto promijeniti, a da to nisu samo kozmetičke promjene, potrebno je hitno osigurati dostojan život majkama s više djece. Moje poduzeće i ja osobno svaki mjesec financijski pomažemo obiteljima koje imaju 10, 9, 7 i 4 djece. To su hrvatske obitelji koje se susreću s uistinu brojnim problemima, od podrugivanja okoline do teških financijskih problema. Očigledno vam nije jasno da majke koje imaju više od 4 djece na poslu ne mogu zaraditi dovoljno da bi platile vrtić i stoga su osuđene da ostanu doma i brinu o djeci. Eto što Vi nudite takvim majkama: - u slučajevima u kojima zaposleni ili samozaposleni roditelj ne ispunjava zakonom propisani uvjet staža osiguranja (prethodno osiguranje) sa 125 % proračunske osnovice mjesečno (551,80 eura) na 159% proračunske osnovice mjesečno (701,89 eura) Znači Vi smatrate da je nekome tko ima npr 7 djece dovoljno dati 701,89 eura? Ovu naknadu je neophodno povećati na 1.000 EUR, jer je to minimum preživljavanja za majku i bebu, čak i kad se ne računaju ostala djeca.</p> <p>Također bi za osobe koje imaju treće ili sljedeće dijete trebalo davati 3 godine svaki mjesec po 1.000 EUR jer je to uistinu minimum. Nemojte misliti da ćete potaknuti ženu koja zarađuje 3.000 EUR mjesečno na rođenje djeteta s tim što ćete joj isplaćivati punu plaću jer to se neće dogoditi. Poznato je pravilo u cijelom svijetu: što je društvo bogatije, djece ima manje. Dakle, jedini način je da osobama koje zarađuju malo ponudite barem ovih 1.000 EUR mjesečno i time ih potaknete da imaju djecu.</p> <p>Lijep pozdrav, dr.sc. Valentina Salaj Četković, doktorica ekonomskih znanosti</p>	Nije prihvaćen	<p>Sadašnje i očekivane demografske promjene iziskuju osmišljavanje različitih mjera podrške obitelji posebice na području obiteljske politike koje će se usmjeriti na stvaranje poticajnog okruženja za obitelj i djecu s posebnim naglaskom na usklađivanje poslovnog, obiteljskog i privatnog života, a u skladu s demografskim izazovima. U skladu s Programom Vlade RH, Prioritet 2. VITALNA HRVATSKA, pod 2.1. Osnaživanje obitelji i podrška mladima predviđene su mjere podizanja novčanih potpora iz sustava roditeljskih i roditeljskih potpora. Već je i Zakonom o roditeljskim i roditeljskim potporama („Narodne novine“ br. 152/22) učinjen daljnji iskorak u cilju povećanja materijalnih prava pojedinih skupina zaposlenih i samozaposlenih roditelja sa tadašnjih 70% proračunske osnovice na 125% proračunske osnovice uključujući i novčane naknade roditelja koji koriste roditeljski dopust u trajanju od 30 mjeseci, za rođene blizance, treće i svako sljedeće dijete. Isto tako, nacrtom prijedloga ovog Zakona pravo na roditeljski dopust u trajanju od 30 mjeseci, za rođene blizance, treće i svako sljedeće dijete (u preostalom dijelu roditeljskog dopusta nakon proteka prvih 6, odnosno 8 mjeseci roditeljskog dopusta) te u slučaju smrti djeteta sa ranijih 125% proračunske osnovice (551,80 eura) povećava se na 182% proračunske osnovice mjesečno (803,42 eura).</p>
---	--------------------------	---	---	----------------	--

9	ZLATKO REPAČ	PRIJEDLOG ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI	<p>Poštovani, kao što je poznato iz Državnog zavoda za statistiku (DZS) imamo već dugi niz godina negativni prirast. Samim time, uz mortalitet i iseljavanje, sve nas je manje u Republici Hrvatskoj. Za 2023. godinu relevantni podatak DZS-a nam govori da je prvorodne djece 45,1%, drugorođene 34%, a trećerodne i ostala djeca 20,9%.</p> <p>Moje pitanje za Vas je na koji način mislite podići natalitet, znajući da nas je sve manje, ako za blizance i treće i svako daljnje dijete za roditeljski dopust nakon navršene godine djetetovog života predlažete iznos od 803,42 eura, dok je do 1 godine života taj iznos 3.001,79??? Takav predložen ne samo da je nije pronatalitetan već je diskriminatoran. Pogotovo je diskriminatoran za roditelje blizanaca (koji s pretpostavkom da imaju plaću puno veću od prosjeka), a koji zbog nemogućnosti upisa djece u vrtić do treće godine trenutno preživljavaju s 551 eura.</p>	Nije prihvaćen	<p>Sadašnje i očekivane demografske promjene iziskuju osmišljavanje različitih mjera podrške obitelji posebice na području obiteljske politike koje će se usmjeriti na stvaranje poticajnog okruženja za obitelj i djecu s posebnim naglaskom na usklađivanje poslovnog, obiteljskog i privatnog života, a u skladu s demografskim izazovima. U skladu s Programom Vlade RH, Prioritet 2. VITALNA HRVATSKA, pod 2.1. Osnaživanje obitelji i podrška mladima predviđene su mjere podizanja novčanih potpora iz sustava roditeljskih potpora. Već je i Zakonom o roditeljskim potporama („Narodne novine“ br. 152/22) učinjen daljnji iskorak u cilju povećanja materijalnih prava pojedinih skupina zaposlenih i samozaposlenih roditelja sa tadašnjih 70% proračunske osnovice na 125% proračunske osnovice uključujući i novčane naknade roditelja koji koriste roditeljski dopust u trajanju od 30 mjeseci, za rođene blizance, treće i svako sljedeće dijete. Isto tako, nacrtom prijedloga ovog Zakona pravo na roditeljski dopust u trajanju od 30 mjeseci, za rođene blizance, treće i svako sljedeće dijete (u preostalom dijelu roditeljskog dopusta nakon proteka prvih 6, odnosno 8 mjeseci roditeljskog dopusta) te u slučaju smrti djeteta sa ranijih 125% proračunske osnovice (551,80 eura) povećava se na 182% proračunske osnovice mjesečno (803,42 eura).</p>
10	UDRUGA OBITELJI S TROJE ILI VIŠE DJECE	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, Članak 4.	<p>Zahvaljujemo na PRIHVAĆANJU ranije dostavljenih prijedloga i na povećanju broja radnih dana za očinski dopust.</p> <p>Međutim, ponavljamo zahtjev za promjenom u podstavku 2. riječi: „u slučaju rođenja blizanaca, trojki ili istodobnog rođenja više djece“ riječima „za treće i svako daljnje dijete ili za istodobno rođenje više djece“</p> <p>Time bi očevi u višečlanim obiteljima mogli koristiti očinski dopust 30 dana obzirom na daleko veće organizacijske potrebe obitelji.</p>	Nije prihvaćen	<p>Odredba o povećanju broja radnih dana u slučaju rođenja blizanaca, trojki ili istodobnog rođenja više djece uvedena je ranijim zakonskim izmjenama vodeći računa o potrebama prilagodbe roditelja u specifičnim situacijama višestrukih poroda te ovim izmjenama i dopunama nije intencija izmjene uvjeta za ostvarivanje ovog prava.</p>

11	MILAN MARTINOVIĆ	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, Članak 6.	Vezano uz izmjene u članku 32., molim da razmotrite povećanje iznosa naknade za roditeljski dopust za blizance, treće i svako sljedeće dijete. Roditeljski dopust do 6 (8) mjeseci povećavate s 995 na 3.000 eura (200%), a ukoliko se on koristi kao pravo s polovicom radnog vremena s 485 na 970 eura (100%). A roditeljski dopust nakon 6 (8) mjeseci dižete sa 550 na 800 eura (samo 45%), a za korištenje u polovici radnog vremena sa 485 na 600 (samo 23%). Smatram da je potrebno više stimulirati kategoriju roditelja sa 3 ili više djece, pogotovo u dijelu korištenja prava u polovici radnog vremena kada radnik ostaje aktivan na tržištu rada za vrijeme korištenja prava. Dodatno upozoravam na nebulozu u ovom Zakonu koja dozvoljava da oba roditelja istovremeneno koriste roditeljski dopust, a ukoliko bi oba roditelja htjela koristiti roditeljski kao pravo na rad s polovicom radnog vremena, onda to nije dozvoljeno istovremeno.	Nije prihvaćen	Predložene izmjene i dopune u skladu su s Programom Vlade Republike Hrvatske te je prilikom povećanja materijalnih prava svih skupina korisnika koje su obuhvaćene nacrtom prijedloga zakona potrebno voditi računa o fiskalnom učinku i raspoloživim sredstvima državnog proračuna. Već je i Zakonom o roditeljnim i roditeljskim potporama („Narodne novine“ br. 152/22) učinjen daljnji iskorak u cilju povećanja materijalnih prava pojedinih skupina zaposlenih i samozaposlenih roditelja sa tadašnjih 70% proračunske osnove na 125% proračunske osnove uključujući i novčane naknade roditelja koji koriste roditeljski dopust u trajanju od 30 mjeseci, za rođene blizance, treće i svako sljedeće dijete. Isto tako, nacrtom prijedloga ovog Zakona pravo na roditeljski dopust u trajanju od 30 mjeseci, za rođene blizance, treće i svako sljedeće dijete (u preostalom dijelu roditeljskog dopusta nakon proteka prvih 6, odnosno 8 mjeseci roditeljskog dopusta) te u slučaju smrti djeteta sa ranijih 125% proračunske osnove (551,80 eura) povećava se na 182% proračunske osnove mjesečno (803,42 eura). U odnosu na mogućnosti istovremenog korištenja prava na roditeljski dopust kao i prava na rad s polovicom punog radnog vremena ističemo da je navedeno predviđeno u okviru važećeg Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama.
----	---------------------	---	--	----------------	---

12	UDRUGA OBITELJI S TROJE ILI VIŠE DJECE	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, Članak 6.	Zahvaljujemo na uvažavanju ranijeg prijedloga za povećanje minimalne naknade za zaposlene i samozaposlene roditelje. Za rješenje demografskih problema smatramo i dalje da je potrebno dati podršku obiteljima koje su se odlučile imati troje ili više djece, na način da za vrijeme cijelog roditeljskog dopusta iznos naknade bude prosjek plaće roditelja ili barem minimalna plaća. Mjesta u vrtićima nema dovoljno a neprepoznavanje zakonodavca za potrebe roditelja u višečlanim obiteljima zasigurno je razlog zašto se više roditelja ne odlučuje na više od dvoje djece. Npr. majka koja ima prosječnu plaću 1.500 eur, sada će imati i cijeli roditeljski dopust taj iznos naknade mjesečno, međutim, radi li se o trećem djetetu, naknada pada na 803,42 eur. Tražimo promjenu u novo predloženom stavku 11. kako slijedi: „(11) Zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust za blizance, treće i svako sljedeće dijete iz članka 18. stavka 2. podstavka 2. ovoga Zakona ima pravo na naknadno nakon šest mjeseci ako to pravo koristi jedan roditelj odnosno osam mjeseci ako to pravo koriste oba roditelja, kao i za vrijeme dopusta u slučaju smrti djeteta iz članka 21. ovoga Zakona ako je smrt djeteta nastupila tijekom korištenja toga prava.“	Nije prihvaćen	Predložene izmjene i dopune u skladu su s Programom Vlade Republike Hrvatske te je prilikom povećanja materijalnih prava svih skupina korisnika koje su obuhvaćene nacrtom prijedloga zakona potrebno voditi računa o fiskalnom učinku i raspoloživim sredstvima državnog proračuna.
13	HRVATSKA OBRITNIČKA KOMORA	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, Članak 6.	Hrvatska obrtnička komora ponovno ističe činjenicu da podržavamo i pozdravljamo povećanje iznosa naknada u svrhu popravljavanja demografskih prilika u Republici Hrvatskoj, ali i stvaranja poticajnog okruženja za obitelj i djecu s posebnim naglaskom na usklađivanje poslovnog, obiteljskog i privatnog života. Kod našeg prigovora 2022. godine kada se ovaj zakon zadnji puta mijenjao, istaknuli smo da je za roditelje obrtnike, a posebno u paušalnom sustavu oporezivanja, potrebno povisiti minimalne iznose naknade, te zahvaljujemo na uvaženom komentaru sada. Upozoravali smo da je osnovica umanjena za doprinose i pripadajući porez manja od minimalne plaće i da ne pruža materijalnu sigurnost obiteljima s djecom. Odgovorili ste da nije moguće predvidjeti iznimku za ovu kategoriju	Nije prihvaćen	Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama temeljni je propis kojim se uređuju prava roditelja i njemu izjednačenih osoba koje se brinu o djetetu na vremenske i novčane potpore, uvjeti i način njihova ostvarivanja i financiranja. Unutar sustava roditeljnih i roditeljskih potpora postoji nekoliko vrsta dopusta, a koji ovisе o radnopravnom statusu korisnika te su usko vezana uz sustav obveznog zdravstvenog osiguranja. Zaposleni i samozaposleni korisnici prava, a u koju pripadaju i paušalni obrtnici, jedna su skupina korisnika čije su naknade vezane uz osnovicu za naknadu plaće utvrđene prema propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju. Prilikom definiranja novčanih naknada unutar sustava nužno je voditi računa o povezanim

korisnika budući da se Zakon ne veže za iznos minimalne plaće niti u odnosu na druge skupine korisnika.

Izmjenom st. 9. predviđa se da samozaposlenom roditelju naknada plaće ne može iznositi manje od 159% proračunske osnovice, pod uvjetom da radi u punom radnom vremenu te se izmjenama u st. 8. izjednačuju sa osobama koje nemaju dovoljno prethodnog osiguranja (šest mjeseci neprekidno ili devet mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine. Predlažemo izmjenu u st. 9. na način da glasi: „zaposlenom ili samozaposlenom roditelju naknada plaće odnosno novčana naknada utvrđena ovim člankom ne može iznositi manje od 219% proračunske osnovice, neovisno o tome radi li u punom ili nepunom radnom vremenu“.

Time će se napraviti razlika između nezaposlenih osoba i zaposlenih obrtnica koje posluju dulje od šest mjeseci, kako bi se poslala ispravna poruka samozaposlenim majkama. Iznos od 219% proračunske osnovice najbliži je iznosu minimalne plaće, za koju smatramo da je i minimalni iznos koji je potreban u osjetljivom vremenu kada majka ne može raditi a potrebe za podizanje djeteta dodatno utječu na dotadašnji kućni budžet. Kao drugo, ukoliko ostane predloženi tekst „pod uvjetom da radi puno radno vrijeme“, što će se događati sa majkama koje rade nepuno radno vrijeme kod jednog poslodavca, te imaju registriran obrt uz rad? Predlažemo prihvatiti naš prijedlog da ostane na način kako je bilo i za nepuno radno vrijeme, kako majke obrtnice ni na koji način ne bi mogle biti zakinkute.

korisničkim skupinama u cilju međusobne uravnoteženosti pojedinih skupina korisnika. Prema Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju osnovica za naknadu plaće (za osiguranike koji obavljaju gospodarsku djelatnost obrta i s obrtom izjednačene djelatnosti) je mjesečna osnovica osiguranja za obračun i uplatu doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje za posljednjih šest mjeseci prije mjeseca u kojem je nastupio osigurani slučaj na osnovi kojeg se stječe pravo na naknadu plaće, umanjena za zakonom propisane obvezne doprinose, poreze i prireze. Potrebno je naglasiti da o obrtnicima ovisi na koju će osnovicu biti obvezni plaćati doprinos za zdravstveno osiguranje te budući da sustav obrtništva predviđa različite osnovice za pojedine kategorije obrtnika, to posljedično utječe na ostvarivanje prava na zdravstveno osiguranje odnosno prava na roditeljne i roditeljske potpore. Slijedom navedenog, Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama ne uređuje statusna pitanja obrtnika koja su vezana uz druge sustave (porezni sustav te sustav doprinosa i obveznog zdravstvenog osiguranja). Ističemo da se kroz sustav roditeljskih i roditeljskih potpora štite i socijalno osjetljive skupine te je i nezaposlenim korisnicima i korisnicima izvan sustava rada nužno osigurati odgovarajuće naknade po osnovi ostvarivanja prava na novčane potpore. Planiranim izmjenama i dopunama Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama svakako će se učiniti pomaci u visini naknada za sve korisničke skupine, a imajući u vidu održivost sustava. Predviđenim izmjenama i dopunama Zakona, planirano je povećanje naknade za sve zaposlene i samozaposlene korisnike koji rade u punom radnom vremenu na način da minimalna naknada koju ostvaruju zaposleni i samozaposleni roditelji ne može iznositi manje od 159% proračunske osnovice, što je značajno povećanje u odnosu na trenutno važeći maksimalni iznos od 70%.

14 ERNESTO
ROSANDA

KONAČNI PRIJEDLOG
ZAKONA O
IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA
O RODILJNIM I
RODITELJSKIM
POTPORAMA,
Članak 6.

Primijetio sam da Zakon ne čini razliku između roditelja koji imaju troje djece koji nisu blizanci, od onih koji imaju troje djece, ali se radi o blizancima ili trojkama. U praksi se pokazalo da je zahtjevnije odgojiti blizance ili pak trojke, u odnosu na djecu koja nisu istovremeno rođena. Zakon na to gleda kao na broj trudnoća, a ne broj djece. Konkretno, i za rođenje trećeg djeteta u obitelji i za blizance/trojke roditelji imaju na raspolaganju 30 mjeseci roditeljskog dopusta, od kojih je 8 mjeseci plaćeno do 3.000 eura. Roditelji troje djece koji nisu istovremeno rođena su za svako dijete imali pravo iskoristiti 6+2 mjeseca roditeljskog dopusta po većoj naknadi (ukupno 24 mjeseca), dok roditelji npr. jednog starijeg djeteta i blizanaca mogu iskoristiti samo dvaput 6+2 mjeseca veće naknade (ukupno 16 mjeseci), a roditelji trojki to pravo mogu iskoristiti samo jedanput (8 mjeseci za troje djece). Bilo bi pošteno da se za roditelje blizanaca/trojki poveća broj mjeseci za koje će dobiti naknadu do 3.000 eura. Npr. za blizance 6+4 mjeseca ili 8+2, odnosno sveukupno 10 mjeseci. Roditelji trojki 6+6 ili 8+4 ili 10+2, odnosno 12 mjeseci roditeljskog dopusta s naknadom do 3.000 eura.

Drugo, naknada od 800 eura za drugu i treću godinu života djece (kod trećeg djeteta, blizanaca, trojki itd.) nije dovoljna kako bi se potaknulo ljude da se odluče imati više djece. U ovom trenutku bi najniži prag za to morao biti 1.000 eura ili propisati tu naknadu u ovisnosti od prosječne plaće, da ona iznosi 80-90 % prosječne plaće u Hrvatskoj. Financijska stabilnost je roditeljima izuzetno bitna i smatram da se tu ne smije štediti.

Također, nije tema ovog zakona, ali je itekako bitno i preklapa se s ovim zakonom. Treba urediti mogućnost korištenja bolovanja na djecu. Uzmimo u obzir obitelj s dvoje djece koji nisu blizanci. Majka za mlađe dijete trenutno koristi porodiljni i otac također ima pravo uzeti bolovanje na starije dijete ukoliko se ono razboli. Oboje su doma s djecom u tom slučaju. Sad uzmimo u obzir obitelj s dvoje djece koji su blizanci. Maika trenutno koristi

Nije prihvaćen

Obzirom da se roditeljski dopust sagledava kao jedinstveno pravo koje se zaposlenom odnosno samozaposlenom roditelju daje za rođenje ili blizanaca ili trećeg ili četvrtog ili svakog sljedećeg djeteta, okolnost da su blizanci ujedno i treće ili četvrto rođeno dijete nije od utjecaja na duljinu trajanja ili naknada za roditeljski dopust.

			<p>porodiljni i otac nema pravo uzeti bolovanje na dijete čak i da se oba djeteta razbole. Dakle, ako imaš starije i mlađe dijete, oba roditelja imaju pravo biti doma s djecom na teret HZZO-a, a ako imaš blizance onda samo majka smije biti s njima. Tu su roditelji blizanaca/trojki/četvorki diskriminirani.</p>		
15	DOMAGOJ GRBEŠ	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, Članak 6.	<p>Prijedlog i obrazloženje problema u vezi s nacrtom prijedloga izmjena i dopuna Zakona o roditeljskim potporama u članku 6, stavkama 12 i 13</p> <p>Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova je u više navrata upozorila na nedostatke zakonodavnog okvira u kojem žene koje koriste godišnji odmor (GO) ili se vraćaju na stalni posao (koje su stalno zaposlene na puno radno vrijeme i imaju staž osiguranja u kontinuitetu od prvog roditeljskog dopusta) te zatrudne prije stjecanja dvije platne liste, u skladu s Pravilnikom o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na roditeljske potpore, ostaju bez pune naknade. (U dokumentima : Savjetovanje o Obrascu zakonodavnih aktivnosti za 2025. godinu i Savjetovanje o Naknadnoj procjeni Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljskim potporama)</p> <p>Identifikacija problema: Trenutni prijedlog izmjena Zakona o roditeljskim potporama u članku 6, stavcima 12. i 13., kao i povezana tumačenja HZZO-a kroz Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na roditeljske potpore (NN 112/14, 2 5/15, 114/15) članak 73, stavka 3, ne uzimaju u obzir situacije kada korisnik prava (majka) koristi godišnji odmor ili se vraća na posao između završetka roditeljskog dopusta i dopusta radi njege djeteta a prije započinjanja novog roditeljskog dopusta. Time se onemogućava korištenje osnovice iz prethodnog dopusta, što rezultira isplatom minimalne naknade plaće za novi roditeljski dopust, čak i kada su ostvarene više isplate plaća kod istog poslodavca tijekom relevantnog razdoblja.</p> <p>Primjer iz prakse: Diskriminacija majki koje koriste dopust za</p>	Nije prihvaćen	U odnosu na iznesena pitanja koja se odnose na obračun osnovice upućujemo na zakonske i podzakonske propise iz područja obveznog zdravstvenog osiguranja.

njegu djeteta

Majka koja je u kontinuitetu zaposlena na puno radno vrijeme od 2015. godine, čije dijete ima teškoće u razvoju završava roditeljski dopust za isto dijete 19. lipnja 2024. godine.

- Od 20. lipnja do 11. kolovoza 2024. koristi godišnji odmor (GO).

- Od 12. kolovoza 2024. prelazi na dopust za njegu djeteta s teškoćama u razvoju.

- Majka zatrudnjuje te će predviđeno započeti novi rodiljni dopust u lipnju 2025.

Problemi s obračunom osnovice prema postojećim pravilima:

Premda majka ima isplaćene plaće za lipanj, srpanj i kolovoz 2024., te plaće neće biti priznate jer se:

- Trenutno Zakon o rodiljnim i roditeljskim potporama stalno zaposlenu trudnicu koji se nalazi na njegu djeteta s teškoćama u razvoju ne štiti u slučaju novog porodiljnog (jedino u slučaju neposrednog nastavka)

- Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na rodiljne i roditeljske potpore članak 73. stavka 1. i 3, prema kojem se HZZO isključivo vodi, traži novu osnovicu te ne priznaje plaću ostvarenu u mjesecu u kojem je nastupio slučaj

na osnovi kojeg se stječe pravo na naknadu plaće te mjesecu koji prethodi mjesecu nastupio slučaj na osnovi kojeg se stječe pravo na naknadu plaće. U predmetu HZZO priznaje platnu listu samo za lipanj čime nema dvije uzastopne isplaćene plaće, osnovica za rodiljni dopust pada na minimalnu naknadu, iako je majka kontinuirano zaposlena i radila između rodiljnih dopusta/njegu djeteta s teškoćama u razvoju.

Društvene implikacije:

Diskriminacija i nepovoljni uvjeti

1. Diskriminacija zaposlenih majki:

- Zaposlena majka, iako koristi dopust za njegu djeteta s teškoćama u razvoju, prema postojećem tumačenju i preporuci HZZO-a mora napustiti njegu djeteta i vratiti se na posao trudna, kako bi ostvarila pravo na punu naknadu.

- Ovo postavlja neprihvatljiv izbor između zaštite vlastitog djeteta, zaštite trudnice i osiuravanja materijalnih uvjeta

za obitelj.

2. Penalizacija trudnoće neposredno nakon roditeljskog dopusta:

- Zaposlena žena, sa stažem osiguranja u kontinuitetu, koja nakon završetka roditeljskog dopusta, povratkom na posao ili korištenjem GO-a(kod istog poslodavca) mora pričekati najmanje tri mjeseca prije prelaska na njegu djeteta sa teškoćama u razvoju/novi roditeljni dopust kako bi ostvarila pravo na punu naknadu u sljedećem roditeljskom dopustu.

- Time se ženama indirektno nameću uvjeti O TOME KADA SMIJE ZATRUDNJETI, što je u suprotnosti s osnovnim pravima žena i ciljevima Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama.

3. Ignoriranje uplaćenih doprinosa:

- U trenutnom sustavu, rad i uplaćeni doprinosi u mjesecu osiguranog slučaja, kao i doprinosi u prethodnom mjesecu, ne priznaju se, iako su poslodavci uplaćivali doprinose u državni proračun.

- Ovo proizlazi iz činjenice da se plaća za određeni mjesec isplaćuje u sljedećem mjesecu, što stvara umjetne prepreke.

Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama temeljni propis kojim se uređuju prava roditelja i njemu izjednačenih osoba koje se brinu o djetetu na vremenske i novčane potpore, uvjeti i način njihova ostvarivanja i financiranja koji ima za cilj ostvariti uvjete za ublažen financijski teret zaposlenih i samozaposlenih roditelja.

Slijedom navedenih tvrdnji i pritužbi majki u iskazu

Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova u „Savjetovanje o Obrascu zakonodavnih aktivnosti za 2025. godinu“ (točka 5), predlažem izmjenu članka 6. Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama kao bi se majke nedvojbeno zaštitile u predmetnim slučajevima i uklonila pravna nesigurnost.

Stoga predlažem:

1) Izmjenu stavka 13 članka 6 zakona kako bi se uključilo korištenje godišnjeg odmora ili povratak na posao kao situacije u kojima se može primjeniti osnovica prethodnog roditeljskog dopusta.

2) Dodavanje novog stavka 14, čiji bi tekst mogao glasiti:

		<p>(14) U slučajevima kada roditeljni dopust nastupa neposredno nakon korištenja roditeljskog dopusta ili dopusta za njegu djeteta, a kojem je prethodio povratak na posao, korištenjem godišnjeg odmora ili plaćenog dopusta kod istog poslodavca, koje je trajalo neposredno nakon prethodnog roditeljnog dopusta temeljem kojeg je utvrđena prethodna osnovica za porodiljni dopust, za utvrđivanje osnovice za naknadu plaće primjenjuje se osnovica prethodnog roditeljnog dopusta ako se osnovica za naknadu plaće ne može utvrditi na temelju prosjeka plaće u skladu s propisima obveznoga zdravstvenog osiguranja.</p>	
--	--	---	--

16	VALENTINA SALAJ ČETKOVIĆ	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, Članak 6.	<p>Hrvatska ima katastrofalan odnos između broja umrlih i broja rođenih. Ako uistinu želite nešto promijeniti, a da to nisu samo kozmetičke promjene, potrebno je hitno osigurati dostojan život majkama s više djece. Moje poduzeće i ja osobno svaki mjesec financijski pomažemo obiteljima koje imaju 10, 9, 7 i 4 djece. To su hrvatske obitelji koje se susreću s uistinu brojnim problemima, od podrugivanja okoline do teških financijskih problema. Očigledno vam nije jasno da majke koje imaju više od 4 djece na poslu ne mogu zaraditi dovoljno da bi platile vrtić i stoga su osuđene da ostanu doma i brinu o djeci. Eto što Vi nudite takvim majkama:</p> <p>- u slučajevima u kojima zaposleni ili samozaposleni roditelj ne ispunjava zakonom propisani uvjet staža osiguranja (prethodno osiguranje) sa 125 % proračunske osnovice mjesečno (551,80 eura) na 159% proračunske osnovice mjesečno (701,89 eura)</p> <p>Znači Vi smatrate da je nekome tko ima npr 7 djece dovoljno dati 701,89 eura? Ovu naknadu je neophodno povećati na 1.000 EUR, jer je to minimum preživljavanja za majku i bebu, čak i kad se ne računaju ostala djeca.</p> <p>Također bi za osobe koje imaju treće ili sljedeće dijete trebalo davati 3 godine svaki mjesec po 1.000 EUR jer je to uistinu minimum.</p> <p>Nemojte misliti da ćete potaknuti ženu koja zarađuje 3.000 EUR mjesečno na rođenje djeteta s tim što ćete joj isplaćivati punu plaću jer to se neće dogoditi. Poznato je pravilo u cijelom svijetu: što je društvo bogatije, djece ima manje.</p> <p>Dakle, jedini način je da osobama koje zarađuju malo ponudite barem ovih 1.000 EUR mjesečno i time ih potaknete da imaju djecu.</p> <p>Lijep pozdrav, dr.sc. Valentina Salaj Četković, doktorica ekonomskih znanosti</p>	Nije prihvaćen	<p>Sadašnje i očekivane demografske promjene iziskuju osmišljavanje različitih mjera podrške obitelji posebice na području obiteljske politike koje će se usmjeriti na stvaranje poticajnog okruženja za obitelj i djecu s posebnim naglaskom na usklađivanje poslovnog, obiteljskog i privatnog života, a u skladu s demografskim izazovima. U skladu s Programom Vlade RH, Prioritet 2. VITALNA HRVATSKA, pod 2.1. Osnaživanje obitelji i podrška mladima predviđene su mjere podizanja novčanih potpora iz sustava roditeljskih potpora. Već je i Zakonom o roditeljskim i roditeljskim potporama („Narodne novine“ br. 152/22) učinjen daljnji iskorak u cilju povećanja materijalnih prava pojedinih skupina zaposlenih i samozaposlenih roditelja sa tadašnjih 70% proračunske osnovice na 125% proračunske osnovice uključujući i novčane naknade roditelja koji koriste roditeljski dopust u trajanju od 30 mjeseci, za rođene blizance, treće i svako sljedeće dijete. Isto tako, nacrtom prijedloga ovog Zakona pravo na roditeljski dopust u trajanju od 30 mjeseci, za rođene blizance, treće i svako sljedeće dijete (u preostalom dijelu roditeljskog dopusta nakon proteka prvih 6, odnosno 8 mjeseci roditeljskog dopusta) te u slučaju smrti djeteta sa ranijih 125% proračunske osnovice (551,80 eura) povećava se na 182% proračunske osnovice mjesečno (803,42 eura).</p>
----	-----------------------------	--	---	----------------	---

17	PRAVOBRANITELJ ZA OSOBE S INVALIDITETOM	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, Članak 7.	<p>Pravobranitelj za osobe s invaliditetom podržava predložene izmjene Zakona o roditeljskim potporama kojima se povećavaju iznosi novčanih naknada, međutim mišljenja smo kako je iznos naknade za korištenje dopusta radi njege djeteta s teškoćama u razvoju, koja je prema aktualnom prijedlogu izmjene Zakona povećana sa 125% na 182% proračunske osnovice potrebno dodatno povećati razmjerno povećanjima drugih naknada, primjerice naknade za korištenje roditeljskog dopusta koja je povećana sa maksimalno 225,5% na 680% osnovice ili naknade za dopust radi smrti djeteta koja je također povećana sa maksimalno 225,5% na 680% osnovice. Ovo pravo od iznimne je važnosti za skrb o djeci s teškoćama u razvoju jer pomiruje potrebu djeteta za povećanim angažmanom roditelja, ostavljajući mu istovremeno prostor za povratak u svijet rada i osiguravanje egzistencije za sebe i svoju obitelj. Mišljenja smo stoga kako i iznos ove naknade nužno mora pratiti povećanje drugih naknada iz Zakona, kao i realno povećanje troškova života kojemu gotovo svakodnevno svjedočimo.</p> <p>Potpisivanjem Konvencije o pravima osoba s invaliditetom Republika Hrvatska opredijelila se zajamčiti odgovarajući životni standard osobama s invaliditetom, pa tako i djeci s teškoćama u razvoju, ali i njihovim obiteljima. Roditeljima djece s teškoćama u razvoju koji svojoj djeci ne mogu osigurati skrb koja im je potrebna uz istovremeno obavljanje svojih radnih obveza mora se omogućiti primjereni životni standard kroz naknadu koja će im biti osigurana za vrijeme u kojem nisu u mogućnosti ostvariti prihod od vlastitog rada.</p>	Nije prihvaćen	Predmetna povećanja prava iz sustava roditeljskih i roditeljskih potpora predložena su u skladu s ciljevima iz Programa Vlade RH 2024.-2028., a vodeći računa o međuodnosu i svrsi pojedinih prava kao i visini novčane potpore, ali i duljini vremenske potpore različitih skupina korisnika u sustavu roditeljskih i roditeljskih potpora. U odnosu na primjedbe koje se odnose na povećane potrebe djeteta s teškoćama u razvoju i primjereni životni standard ističemo da se navedena pitanja uređuju i propisima iz drugih iz sustava (socijalne skrbi, obrazovanja i dr.).
----	---	--	---	----------------	--

18	NATALI MAGDIĆ	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, Članak 7.	Kada se radi o dopustu za njegu djeteta s poteškoćama u razvoju, naknada bi trebala iznositi minimalno 220% proračunske osnovice jer su potrebe djeteta s poteškoćama puno veće, a roditelj djeteta s poteškoćama ne koristi to pravo svojim izborom nego zbog potrebe djeteta. Također bi za korištenje istog prava trebalo uvesti ispunjenje uvjeta staža jednako kao za roditeljni dopust, šest mjeseci neprekidno ili devet mjeseci u dvije godine, a iznos naveden u članku tj 182% bi bio predviđen za one koji ne ispunjavaju uvjet staža.	Nije prihvaćen	U Državnom proračunu osigurana su financijska sredstva s ciljem unapređenja materijalnih prava pojedinih korisničkih skupina zaposlenih i samozaposlenih roditelja. Predloženim Zakonom, predviđa se podizanje novčane naknade za korisnike dopusta za njegu djeteta s težim smetnjama u razvoju sa sadašnjih 125% proračunske osnovice na 182% proračunske osnovice. U odnosu na primjedbe koje se odnose na povećane potrebe djeteta s teškoćama u razvoju ističemo da se navedena pitanja uređuju i propisima iz drugih iz sustava (socijalne skrbi, obrazovanja i dr.).
19	NATALI MAGDIĆ	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, Članak 9.	Kad se radi o roditeljima van sustava rada, jednako kao i o nezaposlenim roditeljima, bilo bi potrebno odrediti dva različita iznosa naknade. Problem je u tome što je naknada jednaka za one koji su tijekom trudnoće postali nezaposlene osobe i oni koji uopće nemaju radnog staža. Uz uvođenje uvjeta staža prije otvaranja roditeljne potpore od rada ili roditeljne brige od devet mjeseci u prethodne dvije godine, dobila bi se jasnija slika o onima koji su ostali bez zaposlenja tijekom trudnoće ili neposredno prije trudnoće. Za one koji ne ispunjavaju uvjet staža, naknada iz čl. 114% osnovice je u redu, ali za osobe koje bi imale ispunjen uvjet staža, naknada bi trebala biti barem kao minimalna kod zaposlenih osoba, 159% proračunske osnovice.	Nije prihvaćen	Svi korisnici prava iz sustava roditeljskih potpora potonja ostvaruju i koriste sukladno svom radnopravnom statusu i zavisno kojoj kategoriji korisnika pripadaju sukladno kojem su zakonom propisani uvjeti za korištenje vremenskih i novčanih potpora.
20	ŽAKLINA VICO	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, Članak 14.	Predlažem umjesto: U članku 52. stavku 1. briše se točka i dodaju se riječi: "odnosno pravo na udometeljski dopust u neprekidnom trajanju od mjesec dana za dijete do 14. godine života." da izmjenjena glasi: U članku 52. stavku 1. briše se točka i dodaju se riječi: "odnosno pravo na udometeljski dopust u neprekidnom trajanju od mjesec dana za dijete do 18. godine života." Obrazloženje: I djeci starijoj od 14. godina također se s udometeljskim dopustom dogodila velika promjena u životu i potrebno im je vrijeme i sva moguća pomoć za prilagodbu životu u dotad nepoznatoj obitelji, osobito na početku.	Nije prihvaćen	Nacrtom prijedloga zakona predložena je odredba o uvođenju prava na udometeljski dopust u neprekidnom trajanju od mjesec dana do 14. godine života djeteta, uvažavajući različite potrebe udometelja i udometeljene djece, a imajući u vidu da se radi o privremenom i specifičnom obliku smještaja djece te sveobuhvatnom pravnom uređenju i uvjetima za ostvarivanje vremenskih potpora drugih korisnika u skladu sa svrhom Zakona.

21	UDRUGA OBITELJI S TROJE ILI VIŠE DJECE	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, Članak 16.	Ponavljamo raniji prijedlog da se u članku 59. brišu stavci 3. i 4. kojima se obvezuje poslodavac na pisanu obavijest roditelja da će koristiti svoja prava izdati pisanu suglasnost. Raniji prijedlog ste odbili komentaron da predloženo rješenje uzima u obzir i potrebe poslodavca, a ne samo radnika koji nikako ne možemo prihvatiti jer poslodavac niti nema mogućnost promijeniti namjeru roditelja. Prije nego ovaj prijedlog odbijete odgovorom „nije predmet izmjena i dopuna ovog Zakona“, molimo razmisliti o administrativnom rasterećenju kako poslodavaca (st. 3), tako i Zavoda (st. 4).	Nije prihvaćen	Predmetna odredba odnosi se samo na slučajeve kada zaposleni roditelj koji namjerava započeti koristiti pravo na roditeljski dopust, a koji se ne nastavlja koristiti neposredno nakon korištenja roditeljnog dopusta ili koji tijekom korištenja prava prema ovom Zakonu namjerava mijenjati način korištenja prava, a uvažavajući potrebe poslodavaca odnosno njihovu informiranost i prilagodbu u odnosu na zaposlenika.
22	HRVATSKA OBRITNIČKA KOMORA	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, Članak 17.	Predlažemo izmijeniti članak 71., stavak 2. tako da glasi: „(2) Poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba poslodavca pravne osobe, za slučaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 390,00 do 1.320,00 eura.“ Obrazloženje Propisane kazne previsoke su za kažnjavanje obrtnika kao fizičkih osoba te je iznos kazne za fizičku osobu poslodavca potrebno izjednačiti sa iznosom kazne za odgovornu osobu u pravnoj osobi na način kako to propisuje čitav niz drugih zakona, kao što je i Zakon o radu.	Nije prihvaćen	Redefiniranje visine prekršajnih odredbi iz Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama nije predmet ovih izmjena i dopuna zakona.
23	UDRUGA OBITELJI S TROJE ILI VIŠE DJECE	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, Članak 18.	U potpunosti je neprihvatljivo da se na zahtjeve za ostvarivanje prava koji nisu okončani do dana stupanja na snagu ovog Zakona primjenjuju zakonske odredbe starog zakona koji je nepovoljniji – posebice za jednokratnu novčanu potporu, obzirom na rok podnošenja zahtjeva. Vrlo jasno i glasno pohvaljujemo namjeru da se stečena prava na dan stupanja na snagu ovog Zakona usklade sa odredbama upravo ovog Zakona, u korist roditelja. Troškovi života svakodnevno rastu te ponavljamo našu poznatu rečenicu da „djeca nisu trošak nego zalag budućnosti“	Prihvaćen	U okviru iznesenog, razmotrena je mogućnost retroaktivne primjene odredbe o jednokratnoj novčanoj potpori za novorođeno dijete i to na način da se odredba primjenjuje za svu djecu rođenu šest mjeseci prije stupanja na snagu ovog Zakona. Intencija je ovakvim uređenjem obuhvatiti što veći broj djece zbog povoljnije odredbe u smislu iznosa naknade, a uvažavajući činjenicu da se naknada ostvaruje jednokratno na osnovu zahtjeva kojeg je moguće podnijeti u roku šest mjeseci od rođenja djeteta odnosno 30 dana od dana pravomoćnosti rješenja posvojenju.

24	MAKSIMILJAN PAHOVIĆ	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, Članak 18.	Ukoliko je intencija ovog Zakona pomoć roditeljima mišljenja sam da je nepotrebno uskraćivanje bilo kojeg djeteta odnosno roditelja, predlažem da se st. 5 članka 18. briše ili da se pravo ostvaruje prema danu podnošenja Zahtjeva za isplatu jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete (s obzirom da je rok za podnošenje zahtjeva za isplatu jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete 6 mjeseci od rođenja djeteta). Ovaj stavak je suprotan svrsi donošenja samog Zakona. S obzirom na potpore država u okruženju ovo je minimum.	Prihvaćen	U okviru iznesenog, razmotrena je mogućnost retroaktivne primjene odredbe o jednokratnoj novčanoj potpori za novorođeno dijete i to na način da se odredba primjenjuje za svu djecu rođenu šest mjeseci prije stupanja na snagu ovog Zakona. Intencija je ovakvim uređenjem obuhvatiti što veći broj djece zbog povoljnije odredbe u smislu iznosa naknade, a uvažavajući činjenicu da se naknada ostvaruje jednokratno na osnovu zahtjeva kojeg je moguće podnijeti u roku šest mjeseci od rođenja djeteta odnosno 30 dana od dana pravomoćnosti rješenja posvojenju.
25	ANA LONJAK KUŠTIĆ	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, Članak 18.	Nevjerojatno mi je pročitati da su djeca rođena u siječnju i veljači 2025. isključena iz mogućnosti korištenja nove jednokratne novčane potpore za novorođenčce. Naknada za zaposlene roditelje uvećava se bez obzira na to kada je dijete rođeno, dok se u ovom slučaju primjenjuje diskriminirajući pristup za rođene u siječnju i veljači 2025. Obzirom da je rok za podnošenje zahtjeva za isplatu jednokratne naknade za novorođenčce 6mj od rođenja djeteta, novi iznos naknade treba biti omogućen za svu djecu rođenu u 2025g, uključujući rođene u siječnju i veljači 2025.	Prihvaćen	U okviru iznesenog, razmotrena je mogućnost retroaktivne primjene odredbe o jednokratnoj novčanoj potpori za novorođeno dijete i to na način da se odredba primjenjuje za svu djecu rođenu šest mjeseci prije stupanja na snagu ovog Zakona. Intencija je ovakvim uređenjem obuhvatiti što veći broj djece zbog povoljnije odredbe u smislu iznosa naknade, a uvažavajući činjenicu da se naknada ostvaruje jednokratno na osnovu zahtjeva kojeg je moguće podnijeti u roku šest mjeseci od rođenja djeteta odnosno 30 dana od dana pravomoćnosti rješenja posvojenju.
26	MIRNA MAKOVEC	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA, Članak 18.	Predlažem da se omogući primjena povoljnijeg zakona za sve korisnike koji svoja prava nisu u potpunosti iskoristili prije stupanja na snagu novog zakona. Zašto ne bi i roditelji djeteta rođenog 28.02.2025. godine imali ista prava kao i roditelji djeteta rođenog 01.03.2025. godine (npr. pravo na jednokratnu novčanu potporu u istome iznosu, trajanje očinskog i sl.).	Djelomično prihvaćen	U okviru iznesenog, razmotrena je mogućnost retroaktivne primjene odredbe o jednokratnoj novčanoj potpori za novorođeno dijete i to na način da se odredba primjenjuje za svu djecu rođenu šest mjeseci prije stupanja na snagu ovog Zakona. Intencija je ovakvim uređenjem obuhvatiti što veći broj djece zbog povoljnije odredbe u smislu iznosa naknade, a uvažavajući činjenicu da se naknada ostvaruje jednokratno na osnovu zahtjeva kojeg je moguće podnijeti u roku šest mjeseci od rođenja djeteta odnosno 30 dana od dana pravomoćnosti rješenja posvojenju.

27	ANDELKA BARIĆ	PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RODILJNIM I RODITELJSKIM POTPORAMA,, ODREDBE ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, DOPUNJUJU ILI BRIŠU	Iako nije obuhvaćeno ovim izmjenama, želim se osvrnuti na članak 46. Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama kojim je utvrđeno da posvojitelji mogu koristiti roditeljski dopust do djetetove 8. godine. Smatram da posvojiteljima treba omogućiti pravo na roditeljski dopust do djetetove 18. godine (kao što je prema članku 45. posvojiteljima omogućeno pravo na posvojiteljski dopust do djetetove 18. god.) iz sljedećih razloga koje bi trebalo uzeti u obzir. Ponajprije, posvajaju se djeca različitih dobnih skupina. Nadalje, razdoblje od šest mjeseci, koliko traje posvojiteljski dopust, nije dovoljno za stjecanje privrženosti te razvijanje osjećaja djetetove sigurnosti koja je narušena ranijim životnim okolnostima. Štoviše, starija djeca imaju u sjećanju više proživljenih životnih trauma od mlađe. Osim navedenog, treba istaknuti i da djeci može biti potrebno i više od šest mjeseci da se adaptiraju u novu obiteljsku i životnu dinamiku. Nadalje, spomenuti članak diskriminira djecu stariju od osam godina i stavlja ih u nepovoljniji položaj od onoga u kojem su mlađa djeca te potencijalne posvojitelje ne potiče na posvajanje djece koja su starija od osam godina zbog nemogućnosti korištenja i roditeljskog, a ne samo posvojiteljskog dopusta. Nadalje, potrebno je regulirati trajanje roditeljskog dopusta za treće i svako sljedeće posvojeno dijete ili blizance na pune 3 godine neovisno o djetetovim godinama.	Nije prihvaćen	Trajanje roditeljskog dopusta za posvojitelje predviđeno je do 8. godine života djeteta u skladu s trajanjem prava na dopust roditelja, a uvažavajući potrebe djeteta za skrb u skladu sa njihovom dobi.
----	------------------	---	---	----------------	--

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM EUROPSKE UNIJE

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO DEMOGRAFIJE I USELJENIŠTVA

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2025. godinu.

Rok: I. kvartal 2025.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci 153.

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Direktiva (EU) 2019/1158 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i pružatelja skrbi i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2010/18/EU (SL L 188, 12.7.2019.)

32019L1158

- Članci 1., 2., 3., 4., 5., 8., 10., 13., 16., 17., 18. i 20. preuzeto: Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama (NN 152/2022)
- Članci 2., 3., 5., 6., 7., 9., 10., 11., 12. i 16. preuzeto: Zakon o radu 2023 (NN 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23)
- Članci 11. i 14. preuzeto: Zakon o suzbijanju diskriminacije (NN 85/08, 112/12)
- Članci 13., 14., 18. i 20. preuzeto: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu (NN 151/2022)
- Članak 15. preuzeto: Zakon o ravnopravnosti spolova (NN 82/08, 69/17)
- Članak 17. preuzeto: Zakon o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, 85/15)

c) Ostali izvori prava Europske unije

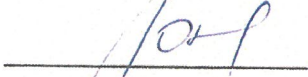
5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Da.

Potpis EU koordinatora stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

ŽELJKA JOSIĆ, DR. MED.

DRŽAVNA TAJNICA

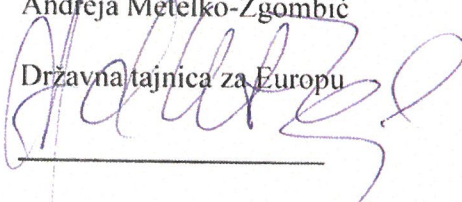
(potpis)

Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko-Zgombić

Državna tajnica za Europu

(potpis)

JM
AF

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije

Direktiva (EU) 2019/1158 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i pružatelja skrbi i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2010/18/EU

2. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o roditeljnim i roditeljskim potporama

3. Usklađenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti preuzet u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako sadržaj odredbe propisa Europske unije nije preuzet ili je djelomično preuzet u odredbu prijedloga propisa)

<p>Članak 1.</p> <p>Predmet</p> <p>Ovom Direktivom utvrđuju se minimalni zahtjevi namijenjeni ostvarenju ravnopravnosti muškaraca i žena u pogledu njihovih mogućnosti na tržištu rada i postupanja prema njima na radnome mjestu tako da se radnicima koji su roditelji ili pružateljima skrbi olakša usklađivanje poslovnog i obiteljskog života.</p> <p>U tu se svrhu ovom Direktivom predviđaju prava pojedinaca koja se odnose na sljedeće:</p> <p>(a) očinski dopust, roditeljski dopust i dopust za pružatelje skrbi; (b) fleksibilne radne uvjete za radnike koji su roditelji ili pružatelje skrbi.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama (NN 152/2022) članak/članci 1.
<p>Članak 2.</p> <p>Područje primjene</p> <p>Ova se Direktiva primjenjuje na sve radnike i radnice koji imaju sklopljen ugovor o radu ili su u radnom odnosu kako je definirano pravom, kolektivnim ugovorima ili praksom na snazi u svakoj državi članici, uzimajući u obzir sudsku praksu Suda.</p>	<p>Članak 2.</p> <p>U članku 8. stavak 5. mijenja se i glasi:</p> <p>„(5) Korisnik prema odredbama ovoga Zakona i pod uvjetima iz ovoga Zakona je i zaposleni ili samozaposleni</p>	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama (NN 152/2022) članak/članci 8.

	<p>udomitelj koji obavlja udomiteljstvo sukladno propisima kojima se uređuje udomiteljstvo, pod uvjetom da ima status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju i ako tom djetetu pruža uslugu smještaja.“</p>		
<p>Članak 3.</p> <p>Definicije</p> <p>1. Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>(a) „očinski dopust“ znači dopust oca ili, ako je i u mjeri u kojoj je to priznato nacionalnim pravom, ekvivalentnog drugog roditelja, s posla povodom rođenja djeteta radi pružanja skrbi;</p> <p>(b) „roditeljski dopust“ znači dopust roditelja s posla na temelju rođenja ili</p>	<p>Članak 4.</p> <p>U članku 16. stavku 1. podstavku 1. riječi: „deset radnih dana“ zamjenjuju se brojem i riječima: „20 radnih dana, a u podstavku 2. broj: „15“ zamjenjuje se brojem: „30“.</p> <p>Članak 5.</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o radu 2023 (NN 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23) članak/članci 1., 4., 8., 33.</p> <p>Preuzeto u: Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama (NN 152/2022) članak/članci 3., 7., 16., 17., 18., 21., 35., 59.</p>

<p>posvojenja djeteta radi skrbi o tom djetetu;</p> <p>(c) „dopust za pružatelje skrbi” znači dopust radnika s posla kako bi pružao osobnu skrb ili potporu članu obitelji ili osobi koja živi u istom kućanstvu kao i radnik i kojoj je potrebna znatna skrb ili potpora zbog ozbiljnog zdravstvenog razloga, kako je definirano u svakoj državi članici;</p> <p>(d) „pružatelj skrbi” znači radnik koji pruža osobnu skrb ili potporu članu obitelji ili osobi koja živi u istom kućanstvu i kojoj je potrebna znatna skrb ili potpora zbog ozbiljnog zdravstvenog razloga, kako je definirano u svakoj državi članici;</p> <p>(e) „član obitelji” znači radnikov sin, kći, majka, otac, bračni drug ili, ako su takva partnerstva priznata nacionalnim pravom, partner u civilnom partnerstvu;</p> <p>(f) „fleksibilni radni uvjeti” znači mogućnost pružena radnicima da prilagode svoj raspored radnog vremena, među ostalim radom na daljinu, fleksibilnim radnim vremenom ili smanjenim brojem radnih sati.</p> <p>2. Upućivanje na radne dane u člancima 4. i 6. tumači se kao upućivanje na raspored radnog vremena na puno radno</p>	<p>U članku 21. stavku 1. iza riječi „smrti djeteta” stavlja se zarez i dodaju riječi: „a najduže do isteka osme godine od dana rođenja djeteta”.</p> <p>Stavak 2. mijenja se i glasi:</p> <p>„(2) Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na zaposlenog i samozaposlenog oca djeteta koji je u trenutku smrti djeteta u korištenju roditeljskog dopusta.”</p> <p>Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:</p> <p>„(3) Zaposleni ili samozaposleni otac koji u slučaju rođenja mrtvog djeteta nije započeo koristiti očinski dopust ili ako dijete umre prije nego što je protekao očinski dopust ili prije nego što je započeo koristiti očinski dopust, ima pravo na očinski dopust odnosno ima pravo nastaviti koristiti pravo na očinski</p>		
--	---	--	--

<p>vrijeme, kako je definiran u predmetnoj državi članici.</p> <p>Pravo radnika na dopust može se izračunati razmjerno radnom vremenu radnika, u skladu s rasporedom radnog vremena utvrđenim ugovorom o radu ili radnim odnosom radnika.</p>	<p>dopust u preostalom trajanju najkasnije do isteka šest mjeseci od rođenja djeteta, s time da pravo koristi računajući od idućeg dana od dana rođenja mrtvog djeteta odnosno od dana smrti djeteta.“</p> <p style="text-align: center;">Članak 16.</p> <p style="text-align: center;">U članku 59. iza stavka 7. dodaje se stavak 8. koji glasi:</p> <p>„(8) Zaposleni i samozaposleni udomitelj koji namjerava koristiti pravo na udomiteljski dopust iz članka 52. ovoga Zakona obvezan je najmanje 15 dana prije namjere korištenja prava pisano obavijestiti poslodavca o toj namjeri.“.</p>		
---	---	--	--

	/	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o radu 2023 (NN 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23) članak/članci 17.a, 17.b, 17.c, 60., 61., 68., 86., 87.
<p>Članak 4.</p> <p>Očinski dopust</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da očevi ili, ako je i u mjeri u kojoj je to priznato nacionalnim pravom, ekvivalentni drugi roditelji imaju pravo na očinski dopust u trajanju od deset radnih dana koji se koristi povodom rođenja radnikova djeteta. Države članice mogu odlučiti o tome može li se očinski dopust djelomično iskoristiti i prije ili samo nakon rođenja djeteta, kao i o tome može li se takav dopust iskoristiti u fleksibilnim oblicima.</p> <p>2. Pravo na očinski dopust ne može se uvjetovati trajanjem radnog odnosa ili trajanjem radnog odnosa s istim poslodavcem.</p> <p>3. Pravo na očinski dopust odobrava se neovisno o bračnom ili obiteljskom</p>	<p>Članak 3.</p> <p>U članku 9. stavak 7. mijenja se i glasi:</p> <p>„(7) Korisnik iz članka 8. stavka 5. ovoga Zakona, na temelju izvršnog rješenja nadležnog tijela o smještaju djeteta u udomiteljsku obitelj, ostvaruje pravo na vremenske potpore tijekom korištenja udomiteljskog dopusta, prava na roditeljski dopust, prava na roditeljski dopust kao prava na rad s polovicom punog radnog vremena, prava na rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta te prava na dopust ili prava na rad s polovicom punog radnog vremena za njegu djeteta s teškoćama u razvoju.“</p> <p>Članak 4.</p>	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama (NN 152/2022) članak/članci 3., 7., 9., 16., 21., 32.

<p>statusu radnika, kako je definiran nacionalnim pravom.</p>	<p>U članku 16. stavku 1. podstavku 1. riječi: „deset radnih dana“ zamjenjuju se brojem i riječima: „20 radnih dana, a u podstavku 2. broj: „15“ zamjenjuje se brojem: „30“.</p> <p style="text-align: center;">Članak 5.</p> <p>U članku 21. stavku 1. iza riječi „smrti djeteta“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „,a najduže do isteka osme godine od dana rođenja djeteta“.</p> <p style="text-align: center;">Stavak 2. mijenja se i glasi:</p> <p>„(2) Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na zaposlenog i samozaposlenog oca djeteta koji je u trenutku smrti djeteta u korištenju roditeljskog dopusta.“</p>		
---	--	--	--

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Zaposleni ili samozaposleni otac koji u slučaju rođenja mrtvog djeteta nije započeo koristiti očinski dopust ili ako dijete umre prije nego što je protekao očinski dopust ili prije nego što je započeo koristiti očinski dopust, ima pravo na očinski dopust odnosno ima pravo nastaviti koristiti pravo na očinski dopust u preostalom trajanju najkasnije do isteka šest mjeseci od rođenja djeteta, s time da pravo koristi računajući od idućeg dana od dana rođenja mrtvog djeteta odnosno od dana smrti djeteta.“

Članak 6.

U članku 32. stavku 3. broj: „225,5“ zamjenjuje se brojem: „680“.

U stavku 4. broj: „110“
zamjenjuje se brojem: „220“.

U stavku 5. broj: „125“
zamjenjuje se brojem: „159“.

U stavku 6. broj: „225,5“
zamjenjuje se brojem: „680“.

U stavku 8. broj: „125“
zamjenjuje se brojem: „159“.

Stavak 9. mijenja se i glasi:

„(9) Zaposlenom ili samozaposlenom roditelju naknada plaće odnosno novčana naknada utvrđena ovim člankom ne može iznositi manje od 159% proračunske osnovice, pod uvjetom da radi u punom radnom vremenu“.

U stavku 10. broj: „125“
zamjenjuje se brojem: „159“.

Stavak 11. mijenja se i glasi:

„(11) Pravo na novčanu naknadu za puno radno vrijeme u iznosu od 182% proračunske

osnovice mjesečno, odnosno u iznosu od 136% proračunske osnovice ako se pravo koristi u polovici punog radnog vremena iz članka 19. stavka 4. ovoga Zakona, ima zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust za blizance, treće i svako sljedeće dijete iz članka 18. stavka 2. podstavka 2. ovoga Zakona nakon isteka šest mjeseci ako to pravo koristi jedan roditelj odnosno osam mjeseci ako to pravo koriste oba roditelja, kao i za vrijeme dopusta u slučaju smrti djeteta iz članka 21. ovoga Zakona ako je smrt djeteta nastupila tijekom korištenja toga prava.“

Iza stavka 11. dodaju se stavci 12. i 13. koji glase:

„(12) Iznimno, u slučaju kada rodiljni dopust odnosno roditeljski dopust nastupa neposredno, bez ijednog dana prekida, nakon korištenja privremene nesposobnosti za rad zbog komplikacija u vezi s trudnoćom i porodom odnosno

rodiljnog dopusta za izračun naknade plaće primjenjuje se ista osnovica za obračun naknade plaće utvrđena za privremenu nesposobnost za rad zbog komplikacija u vezi s trudnoćom i porodom odnosno za rodiljni dopust koji su prethodili rodiljnom odnosno roditeljskom dopustu, ako se osnovica za naknadu plaće ne može utvrditi na temelju prosjeka plaće u skladu s propisima obveznoga zdravstvenog osiguranja.

(13) Osnovica iz stavka 12. ovoga članka odnosno zadnja utvrđena osnovica za roditeljski dopust primjenjuje se i u slučajevima korištenja rodiljnog dopusta na koji korisnica nastupa neposredno nakon završetka odnosno prekida roditeljskog dopusta ili dopusta radi njege djeteta s teškoćama u razvoju, kojem su prethodili rodiljni ili roditeljski dopust ako se osnovica za naknadu plaće ne može utvrditi na temelju prosjeka plaće u skladu

	s propisima obveznoga zdravstvenog osiguranja.”.		
<p>Članak 5.</p> <p>Roditeljski dopust</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da svaki radnik ima pojedinačno pravo na roditeljski dopust u trajanju od četiri mjeseca koji se treba iskoristiti prije nego što dijete navrší određenu dob, do osme godine života, što utvrđuje svaka država članica ili se utvrđuje kolektivnim ugovorom. Ta se dob određuje kako bi se osiguralo da svaki roditelj djelotvorno i ravnopravno može ostvariti svoje pravo na roditeljski dopust.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da dva mjeseca roditeljskog dopusta nisu prenosiva.</p> <p>3. Države članice određuju razuman rok u kojem radnici trebaju obavijestiti poslodavce ako ostvaruju svoje pravo na roditeljski dopust. Države članice pritom</p>	<p>Članak 10.</p> <p>U članku 45. stavku 2. riječi: „ili djeteta s teškoćama u razvoju“ zamjenjuju se riječima: „ili djeteta koje se prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja smatra djetetom s teškoćama u razvoju“.</p> <p>U stavku 5. podstavku 1. riječi: „deset radnih dana“ zamjenjuju se brojem i riječima: „20 radnih dana.</p> <p>U podstavku 2. broj: „15“ zamjenjuje se brojem: „30“, a riječi: „djeteta s teškoćama u razvoju“ zamjenjuju se riječima: „djeteta koje se prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja smatra djetetom s teškoćama u razvoju“.</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o roditeljskim potporama (NN 152/2022) članak/članci 17., 18., 19. st. 4., 20., 28., 32. st. 8., 44. st. 1. i 2., 45., 46., 59., 61.</p>

<p>uzimaju u obzir i potrebe poslodavaca i potrebe radnika.</p> <p>Države članice osiguravaju da se u zahtjevu radnika za roditeljski dopust navede predviđeni početak i kraj trajanja dopusta.</p> <p>4. Države članice mogu uvjetovati pravo na roditeljski dopust trajanjem radnog odnosa ili trajanjem radnog odnosa s istim poslodavcem, koje ne smije biti dulje od jedne godine. U slučaju uzastopnih ugovora o radu na određeno vrijeme, u smislu Direktive Vijeća 1999/70/EZ (14), s istim poslodavcem, zbroj tih ugovora uzima se u obzir za potrebe izračuna trajanja referentnog razdoblja.</p>	<p style="text-align: center;">Članak 16.</p> <p style="text-align: center;">U članku 59. iza stavka 7. dodaje se stavak 8. koji glasi:</p> <p>„(8) Zaposleni i samozaposleni udomitelj koji namjerava koristiti pravo na udomiteljski dopust iz članka 52. ovoga Zakona obvezan je najmanje 15 dana prije namjere korištenja prava pisano obavijestiti poslodavca o toj namjeri.“.</p>		
<p>5. Države članice mogu utvrditi okolnosti u kojima poslodavac nakon savjetovanja u skladu s nacionalnim pravom, kolektivnim ugovorima ili praksom može odgoditi odobravanje roditeljskog dopusta na određeno razumno razdoblje na temelju toga što bi se korištenjem roditeljskog dopusta u traženom vremenu ozbiljno narušilo poslovanje poslodavca. Poslodavci takvo odgađanje roditeljskog dopusta moraju obrazložiti u pisanom obliku.</p>	/	Djelomično preuzeto	Preuzeto u: Zakon o radu 2023 (NN 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23) članak/članci 33.

<p>6. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da radnici imaju pravo podnijeti zahtjev za korištenje roditeljskog dopusta u fleksibilnim oblicima. Države članice mogu odrediti načine njihove primjene. Poslodavac razmatra i odgovara na takve zahtjeve uzimajući u obzir svoje potrebe i potrebe radnika. Poslodavac mora obrazložiti svako odbijanje takvog zahtjeva u pisanom obliku u razumnom roku nakon podnošenja zahtjeva.</p> <p>7. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da, pri razmatranju zahtjeva za roditeljski dopust u obliku rada na puno radno vrijeme, poslodavci prije eventualne odgode u skladu sa stavkom 5. ponude, u mjeri u kojoj je to moguće, fleksibilne oblike korištenja roditeljskog dopusta u skladu sa stavkom 6.</p> <p>8. Države članice ocjenjuju potrebu da se uvjeti pristupa roditeljskom dopustu i detaljne mogućnosti njegove primjene prilagode potrebama roditelja koji su posvojili dijete, roditelja s invaliditetom i roditelja koji imaju djecu s teškoćama u razvoju ili djecu s dugotrajnom bolešću.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 6.</p> <p>Dopust za pružatelje skrbi</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da svaki radnik ima pravo na dopust za pružatelje skrbi u trajanju od pet radnih dana godišnje. Države članice mogu utvrditi dodatne pojedinosti o opsegu i uvjetima dopusta za pružatelje skrbi u skladu s nacionalnim pravom ili praksom. Korištenje tog prava može se uvjetovati odgovarajućim obrazloženjem u skladu s nacionalnim pravom ili praksom.</p> <p>2. Države članice mogu odrediti dopust za pružatelje skrbi na temelju referentnog razdoblja koje nije razdoblje od jedne godine po osobi kojoj je potrebna skrb ili potpora ili po slučaju.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o radu 2023 (NN 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23) članak/članci 87.
<p>Članak 7.</p> <p>Odsutnost s posla na temelju više sile</p> <p>Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da svaki radnik ima pravo na odsutnost s posla na temelju više sile zbog hitnih obiteljskih razloga u slučaju bolesti ili nesreće zbog kojih je prijeko potrebna trenutna nazočnost radnika. Države članice mogu ograničiti pravo svakog radnika na</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o radu 2023 (NN 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23) članak/članci 87.a

<p>odsutnost s posla na temelju više sile na određeno vrijeme i svake godine ili po slučaju ili po oba elementa.</p>			
<p>Članak 8.</p> <p>Plaća ili naknada plaće</p> <p>1. U skladu s nacionalnim okolnostima, kao što su nacionalno pravo, kolektivni ugovori ili praksa i uzimajući u obzir ovlasti prenesene na socijalne partnere, države članice osiguravaju da radnici koji ostvaruju svoje pravo na dopust predviđeno člankom 4. stavkom 1. ili člankom 5. stavkom 2. primaju plaću ili naknadu plaće u skladu sa stavicima 2. i 3. ovog članka.</p> <p>2. U pogledu očinskog dopusta iz članka 4. stavka 1., tom se plaćom ili naknadom plaće jamči dohodak koji je barem jednak onomu što bi dotični radnik primao u slučaju prekida aktivnosti radnika zbog razloga povezanih sa zdravstvenim stanjem radnika, podložno eventualnoj gornjoj granici utvrđenoj nacionalnim pravom. Države članice mogu uvjetovati pravo na plaću ili naknadu plaće prethodnim trajanjem radnog odnosa,</p>	<p>Članak 6.</p> <p>U članku 32. stavku 3. broj: „225,5“ zamjenjuje se brojem: „680“.</p> <p>U stavku 4. broj: „110“ zamjenjuje se brojem: „220“.</p> <p>U stavku 5. broj: „125“ zamjenjuje se brojem: „159“.</p> <p>U stavku 6. broj: „225,5“ zamjenjuje se brojem: „680“.</p> <p>U stavku 8. broj: „125“ zamjenjuje se brojem: „159“.</p> <p>Stavak 9. mijenja se i glasi:</p> <p>„(9) Zaposlenom ili samozaposlenom roditelju</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama (NN 152/2022) članak/članci 32., 47.</p>

<p>koje ne smije biti dulje od šest mjeseci neposredno prije dana očekivanog poroda djeteta.</p> <p>3. U pogledu roditeljskog dopusta iz članka 5. stavkom 2., tu plaću ili naknadu plaće utvrđuju države članice ili socijalni partneri, a određuje se tako da se olakša korištenje roditeljskog dopusta za oba roditelja.</p>	<p>naknada plaće odnosno novčana naknada utvrđena ovim člankom ne može iznositi manje od 159% proračunske osnove, pod uvjetom da radi u punom radnom vremenu“.</p> <p>U stavku 10. broj: „125“ zamjenjuje se brojem: „159“.</p> <p>Stavak 11. mijenja se i glasi:</p> <p>„(11) Pravo na novčanu naknadu za puno radno vrijeme u iznosu od 182% proračunske osnove mjesečno, odnosno u iznosu od 136% proračunske osnove ako se pravo koristi u polovici punog radnog vremena iz članka 19. stavka 4. ovoga Zakona, ima zaposleni ili samozaposleni roditelj za vrijeme korištenja prava na roditeljski dopust za blizance, treće i svako sljedeće dijete iz članka 18. stavka 2. podstavka 2. ovoga Zakona nakon isteka šest mjeseci ako to pravo koristi jedan roditelj odnosno osam mjeseci ako to pravo koriste oba roditelja, kao i za vrijeme dopusta u slučaju smrti</p>		
---	--	--	--

djeteta iz članka 21. ovoga Zakona ako je smrt djeteta nastupila tijekom korištenja toga prava.“

Iza stavka 11. dodaju se stavci 12. i 13. koji glase:

„(12) Iznimno, u slučaju kada rodiljni dopust odnosno roditeljski dopust nastupa neposredno, bez ijednog dana prekida, nakon korištenja privremene nesposobnosti za rad zbog komplikacija u vezi s trudnoćom i porodom odnosno rodiljnog dopusta za izračun naknade plaće primjenjuje se ista osnovica za obračun naknade plaće utvrđena za privremenu nesposobnost za rad zbog komplikacija u vezi s trudnoćom i porodom odnosno za rodiljni dopust koji su prethodili rodiljnom odnosno roditeljskom dopustu, ako se osnovica za naknadu plaće ne može utvrditi na temelju prosjeka plaće u skladu s propisima obveznoga zdravstvenog osiguranja.

	<p>(13) Osnovica iz stavka 12. ovoga članka odnosno zadnja utvrđena osnovica za roditeljski dopust primjenjuje se i u slučajevima korištenja roditeljskog dopusta na koji korisnica nastupa neposredno nakon završetka odnosno prekida roditeljskog dopusta ili dopusta radi njege djeteta s teškoćama u razvoju, kojem su prethodili roditeljski ili roditeljski dopust ako se osnovica za naknadu plaće ne može utvrditi na temelju prosjeka plaće u skladu s propisima obveznoga zdravstvenog osiguranja.”.</p>		
<p>Članak 9.</p> <p>Fleksibilni radni uvjeti</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da radnici s djecom do određene dobi, a u svakom slučaju do navršene osme godine života, i pružatelji skrbi imaju pravo zatražiti fleksibilne radne uvjete radi pružanja skrbi. Trajanje takvih fleksibilnih radnih uvjeta može podlijegati razumnim ograničenjima.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o radu 2023 (NN 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23) članak/članci 68.</p>

<p>2. Poslodavci razmatraju i odgovaraju na zahtjeve za fleksibilne radne uvjete iz stavka 1. u razumnom roku, uzimajući u obzir svoje potrebe i potrebe radnika. Poslodavci moraju obrazložiti svako odbijanje takvog zahtjeva ili svako odgađanje korištenja takvih uvjeta.</p> <p>3. Ako je trajanje fleksibilnih radnih uvjeta iz stavka 1. ograničeno, radnik se po isteku dogovorenog razdoblja ima pravo vratiti na prvobitni raspored radnog vremena. Radnik ima pravo zatražiti povratak na prvobitni raspored radnog vremena i prije isteka dogovorenog razdoblja ako je to opravdano promjenom okolnosti. Poslodavac razmatra i odgovara na zahtjev za prijevremeni povratak na prvobitni raspored radnog vremena, uzimajući u obzir svoje potrebe i potrebe radnika.</p> <p>4. Države članice mogu uvjetovati pravo na traženje fleksibilnih radnih uvjeta trajanjem radnog odnosa ili trajanjem radnog odnosa s istim poslodavcem, koje ne smije biti dulje od šest mjeseci. U slučaju uzastopnih ugovora o radu na određeno vrijeme, u smislu Direktive 1999/70/EZ, s istim poslodavcem, zbroj tih ugovora uzima se u obzir za potrebe izračuna trajanja referentnog razdoblja.</p>			
---	--	--	--

<p>Članak 10.</p> <p>Prava iz ugovora o radu</p> <p>1. Prava koja su radnici stekli ili su u postupku stjecanja na dan početka dopusta predviđenog u člancima 4., 5. i 6. ili odsutnosti s posla predviđene u članku 7. zadržavaju se do kraja takvog dopusta ili odsutnosti s posla. Na kraju takvog dopusta ili odsutnosti s posla primjenjuju se ta prava, uključujući sve promjene koje proizlaze iz nacionalnog prava, kolektivnih ugovora ili prakse.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da po isteku dopusta predviđenog u člancima 4., 5. i 6. radnici imaju pravo povratka na svoj posao ili na istovjetno radno mjesto pod uvjetima koji za njih nisu manje povoljni te da imaju koristi od svih poboljšanja uvjeta rada na koja bi imali pravo da nisu koristili dopust.</p> <p>3. Države članice određuju status ugovora o radu ili radnog odnosa tijekom</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama (NN 152/2022) članak/članci 36.
	/	Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o radu 2023 (NN 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23) članak/članci 32., 36., 87., 87.a

<p>razdoblja dopusta predviđenog u člancima 4., 5. i 6. ili odsutnosti s posla predviđene u članku 7., među ostalim u pogledu pravâ na socijalnu sigurnost, uključujući doprinose za mirovinsko osiguranje, osiguravajući pritom da se radni odnos zadrži tijekom tog razdoblja.</p>			
<p>Članak 11.</p> <p>Diskriminacija</p> <p>Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi zabranile nepovoljnije postupanje prema radnicima na temelju toga što su zatražili ili koristili dopust predviđen u člancima 4., 5. i 6. ili odsutnost s posla predviđenu u članku 7. ili što su ostvarivali prava predviđena u članku 9.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o radu 2023 (NN 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23) članak/članci 7. st. 4., 133. st. 7.</p>
		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o suzbijanju diskriminacije (NN 85/08, 112/12) članak/članci 8.</p>
<p>Članak 12.</p> <p>Zaštita od otkaza i teret dokazivanja</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi zabranile otkaz i sve pripreme za otkaz radnicima na temelju toga što su zatražili ili koristili dopust predviđen u člancima 4., 5. i 6. ili što su</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o radu 2023 (NN 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23) članak/članci 34., 133., 134., 135. st. 5. i 6.</p>

<p>ostvarivali pravo na traženje fleksibilnih radnih uvjeta iz članka 9.</p> <p>2. Radnici koji smatraju da su dobili otkaz na temelju toga što su zatražili ili koristili dopust predviđen u člancima 4., 5. i 6. ili što su ostvarivali pravo na traženje fleksibilnih radnih uvjeta iz članka 9. mogu zatražiti od poslodavca da dâ obrazloženje za njihov otkaz. U vezi s otkazom radniku koji je zatražio ili koristio dopust predviđen u članku 4., 5. ili 6., poslodavac mora dati pisano obrazloženje otkaza.</p> <p>3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da, ako radnici koji smatraju da su otpušteni na temelju toga što su zatražili ili koristili dopust predviđen u člancima 4., 5. i 6., pred sudom ili drugim nadležnim tijelom iznesu činjenice iz kojih se može pretpostaviti da su otpušteni zbog tih razloga, poslodavac mora dokazati da je otkaz dan zbog drugih razloga.</p> <p>4. Stavkom 3. ne sprečava se da države članice uvedu pravila dokazivanja koja su povoljnija za radnike.</p> <p>5. Od država članica ne zahtijeva se da primjenjuju stavak 3. u postupcima u</p>			
---	--	--	--

<p>kojima sud ili nadležno tijelo treba utvrditi činjenice predmeta.</p> <p>6. Stavak 3. ne primjenjuje se na kaznene postupke osim ako su države članice predvidjele drukčije.</p>			
<p>Članak 13.</p> <p>Sankcije</p> <p>Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Direktive ili relevantnih već važećih odredaba koje se odnose na prava obuhvaćena područjem primjene ove Direktive te poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.</p>	<p>Članak 17.</p> <p>U članku 71. stavku 1. iza točke 16. dodaje se točka 16.a koja glasi:</p> <p>„16.a priječi zaposlenom udomitelju korištenje prava na udomiteljski dopust sukladno članku 52. ovoga Zakona te sva druga prava zaposlenog udomitelja prema ovom Zakonu“.</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama (NN 152/2022) članak/članci 71., 72.</p>
	<p>/</p>	<p>Djelomično preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu (NN 151/2022) članak/članci 57., 59., 60.</p>

<p>Članak 14.</p> <p>Zaštita od nepovoljnog postupanja ili posljedica</p> <p>Države članice uvode potrebne mjere za zaštitu radnika, uključujući radnike koji su predstavnici zaposlenika, od svakog nepovoljnog postupanja poslodavca ili nepovoljnih posljedica zbog podnošenja pritužbe unutar poduzeća ili svakog pravnog postupka pokrenutog kako bi se osiguralo ispunjavanje zahtjeva utvrđenim ovom Direktivom.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o suzbijanju diskriminacije (NN 85/08, 112/12) članak/članci 8., 10., 16., 17., 19., 20., 21.
<p>Članak 15.</p> <p>Tijela za ravnopravnost</p> <p>Ne dovodeći u pitanje nadležnost inspektoratâ rada ili drugih tijela koja provode prava radnika, uključujući socijalne partnere, države članice osiguravaju da tijelo ili tijela koja su, u skladu s člankom 20. Direktive 2006/54/EZ, imenovana za promicanje, analizu, praćenje i podupiranje jednakog postupanja prema svim osobama bez diskriminacije na temelju spola budu nadležna za pitanja povezana s diskriminacijom koja su obuhvaćena područjem primjene ove Direktive.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o ravnopravnosti spolova (NN 82/08, 69/17) članak/članci 13., 18., 19., 23., 24.

<p>Članak 16.</p> <p>Razina zaštite</p> <p>1. Države članice mogu uvesti ili zadržati odredbe koje su povoljnije za radnike od onih utvrđenih u ovoj Direktivi.</p> <p>2. Provedba ove Direktive ne smije biti razlog kojim bi se opravdalo smanjivanje opće razine zaštite radnika u područjima obuhvaćenima ovom Direktivom. Zabrana takvog smanjenja razine zaštite ne dovodi u pitanje pravo država članica i socijalnih partnera da, u svjetlu promijenjenih okolnosti, utvrde zakonodavna, regulatorna ili ugovorna rješenja različita od onih koja su na snazi 1. kolovoza 2019., pod uvjetom da se ispune minimalni zahtjevi utvrđeni ovom Direktivom.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o roditeljskim i roditeljskim potporama (NN 152/2022) članak/članci 37., 73.</p>
		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o radu 2023 (NN 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23) članak/članci 1., 9.</p>

<p>Članak 17.</p> <p>Širenje informacija</p> <p>Države članice osiguravaju da se na cijelom njihovom državnom području svim odgovarajućim sredstvima svrati pozornost radnika i poslodavaca, uključujući poslodavce koji su MSP-ovi, na nacionalne mjere kojima se prenosi ova Direktiva i na relevantne već važeće odredbe koje se odnose na predmet utvrđen u članku 1.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama (NN 152/2022) članak/članci 65.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, 85/15) članak/članci 10.
<p>Članak 18.</p> <p>Izvješćivanje i preispitivanje</p> <p>1. Države članice do 2. kolovoza 2027. Komisiji dostavljaju sve informacije koje se odnose na provedbu ove Direktive i koje su Komisiji potrebne za sastavljanje izvješća. Te informacije uključuju dostupne zbirne podatke o korištenju različitih vrsta dopusta i fleksibilnih radnih uvjeta od strane muškaraca i žena u skladu s ovom Direktivom, kako bi se omogućilo pravilno praćenje i procjena provedbe ove Direktive, posebno u pogledu rodne ravnopravnosti.</p>		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o roditeljnim i roditeljskim potporama (NN 152/2022) članak/članci 2.
		Nije preuzeto	Preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu (NN 151/2022) članak/članci 1.

<p>2. Komisija podnosi izvješće iz stavka 1. Europskom parlamentu i Vijeću. Izvješću se prema potrebi prilaže zakonodavni prijedlog.</p> <p>Izvješću se također prilažu:</p> <p>(a)studija o međudjelovanju različitih vrsta dopusta predviđenih ovom Direktivom i ostalih vrsta dopusta zbog obiteljskih razloga, kao što je dopust za posvojenje; i</p> <p>(b)studija o pravima na dopust zbog obiteljskih razloga koja se odobravaju samozaposlenim osobama.</p>			
<p>Članak 19.</p> <p>Stavljanje izvan snage</p> <p>1. Direktiva 2010/18/EU stavlja se izvan snage s učinkom od 2. kolovoza 2022. Upućivanja na direktivu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga.</p> <p>2. Neovisno o stavljanju Direktive 2010/18/EU izvan snage na temelju stavka 1. ovog članka, sva razdoblja ili odvojena kumulativna razdoblja roditeljskog dopusta koja određeni radnik iskoristi ili prenese u skladu s tom direktivom prije 2. kolovoza 2022. mogu se oduzeti od prava tog radnika na</p>	<p>Ne postoji obveza preuzimanja ovoga članka Direktive.</p>	<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Ne postoji obveza preuzimanja ovoga članka Direktive.</p>

<p>roditeljski dopust u skladu s člankom 5. ove Direktive.</p>			
<p>Članak 20.</p> <p>Prenošenje</p> <p>1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 2. kolovoza 2022. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.</p> <p>2. Neovisno o stavku 1. ovog članka, u pogledu plaće ili naknade plaće za posljednja dva tjedna roditeljskog dopusta kako je predviđeno člankom 8. stavkom 3., države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 2. kolovoza 2024. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.</p> <p>3. Kad države članice donose odredbe iz stavaka 1. i 2., one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.</p>		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o rodiljnim i roditeljskim potporama (NN 152/2022) članak/članci 2., 3. st. 4., 32.. st. 2. i 3., 78., 79.</p>
		<p>Nije preuzeto</p>	<p>Preuzeto u: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu (NN 151/2022) članak/članci 1.</p>

<p>4. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p> <p>5. Detaljna pravila i detaljni načini za primjenu ove Direktive utvrđuju se u skladu s nacionalnim pravom, kolektivnim ugovorima ili praksom, pri čemu se poštuju minimalni zahtjevi i ciljevi ove Direktive.</p> <p>6. Za potrebe usklađivanja s člancima 4., 5., 6. i 8. ove Direktive i s Direktivom 92/85/EEZ, države članice mogu uzeti u obzir svako razdoblje odsutnosti s posla zbog obiteljskih razloga te plaću ili naknadu plaće za takvu odsutnost, a posebno u pogledu roditeljskog dopusta, očinskog dopusta, roditeljskog dopusta i dopusta za pružatelje skrbi, koji su dostupni na nacionalnoj razini i koji nadilaze minimalne standarde predviđene ovom Direktivom ili Direktivom 92/85/EEZ, pod uvjetom da su ispunjeni minimalni zahtjevi za takav dopust i da se ne smanji opća razina zaštite koja se pruža radnicima u područjima obuhvaćenima tim direktivama.</p> <p>7. Ako države članice osiguraju plaću ili naknadu plaće u vrijednosti od najmanje 65 % neto plaće radnika, koja eventualno</p>			
---	--	--	--

<p>podliježe gornjoj granici, za najmanje šest mjeseci roditeljskog dopusta za svakog roditelja, mogu se odlučiti na zadržavanje takvog sustava umjesto da predvide plaću ili naknadu plaće iz članka 8. stavka 2.</p> <p>8. Države članice provedbu ove Direktive mogu povjeriti socijalnim partnerima, ako oni to zajednički zatraže i pod uvjetom da države članice poduzmu sve potrebne mjere kako bi osigurale da se u svakom trenutku mogu zajamčiti rezultati koji se žele postići ovom Direktivom.</p>			
<p>Članak 21.</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu Direktive.</p>
<p>Članak 22.</p> <p>Adresati</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama.</p>		<p>Nije potrebno preuzimanje</p>	<p>Ovim člankom utvrđuju se adresati.</p>

PRILOG KORELACIJSKA TABLICA		Nije potrebno preuzimanje	Korelacijska tablica nije predmet preuzimanja.
Direktiva 2010/18/EU	Ova Direktiva		
Klauzula 1. stavak 1.	Članak 1.		
Klauzula 1. stavak 2.	Članak 2.		
Klauzula 1. stavak 3.	Članak 2.		
Klauzula 2. stavak 1.	Članak 5. stavak 1.		
Klauzula 2. stavak 2.	Članak 5. stavci 1. i 2.		
Klauzula 3. stavak 1. točka (a)	Članak 5. stavak 6.		
Klauzula 3. stavak 1. točka (b)	Članak 5. stavak 4.		
Klauzula 3. stavak 1. točka (c)	Članak 5. stavak 5.		
Klauzula 3. stavak 1. točka (d)	—		
Klauzula 3. stavak 2.	Članak 5. stavak 3.		
Klauzula 3. stavak 3.	Članak 5. stavak 8.		
Klauzula 4. stavak 1.	Članak 5. stavak 8.		
Klauzula 5. stavak 1.	Članak 10. stavak 2.		
Klauzula 5. stavak 2.	Članak 10. stavak 1.		
Klauzula 5. stavak 3.	Članak 10. stavak 3.		
Klauzula 5. stavak 4.	Članak 11.		

Klauzula 5. stavak 5. prvi podstavak	Članak 10. stavak 3.			
Klauzula 5. stavak 5. drugi podstavak	Članak 8. stavak 3.			
Klauzula 6. stavak 1.	Članak 9.			
Klauzula 6. stavak 2.	Uvodna izjava 25.			
Klauzula 7. stavak 1.	Članak 7.			
Klauzula 7. stavak 2.	Članak 7.			
Klauzula 8. stavak 1.	Članak 16. stavak.1.			
Klauzula 8. stavak 2.	Članak 16. stavak 2.			
Klauzula 8. stavak 3.	—			
Klauzula 8. stavak 4.	—			
Klauzula 8. stavak 5.	—			
Klauzula 8. stavak 6.	—			
Klauzula 8. stavak 7.	—			